

ISSN 1855-0126, leto VIII, december 2014 • Številka 3

VIHARNIK

Poroče Modra Podjetja Preraditve Portretni Izdelki Aikt & Art

FOTOGRAFIJE ZA OSEBNE DOKUMENTE

POSLOVNI CENTER **STORŽIČ** Slovenski trg 8, 4000 Kranj (nasproti GLOBUSA)

070 222 941 04 20 20 459 www.mojfotograf.si

Optika Plus Mercator center savski otok Kranj nasproti trgovine OBI tel 04 29 27 999

KOMBINIRANA OČALA ŽE OD 149.- €

www.optika-plus.si

Naročnina na Gorenjski glas je lepo darilo!

Pokličite na **04 201 42 41**

Lokalna novica je kraljica

Gorenjski Glas

Miran Zadnikar, župan občine Preddvor

Naložbe v občini odvisne od milosti države

Miran Zadnikar je bil na letošnjih lokalnih volitvah znova izvoljen za župana občine Preddvor. Delo v občini z novo izvoljenim občinskim svetom nemoteno poteka naprej, v kratkem bo sprejet tudi proračun za leto 2015.

Na občini bo urbanistka

Na Občini Preddvor bo vsak prvi ponedeljek v mesecu od 8. do 15. ure prisotna urbanistka za urejanje zadev v vezi s prostorom. Prvič bo prišla 5. januarja. Vabimo vse občane, ki imajo kakršnokoli vprašanje v zvezi s postopkom občinskega prostorskega načrta, ki je bil sprejet pred kratkim, ali glede spremembe namenske rabe, z gradnjo objektov, da se oglasijo.

Zbor krajanov Bašlja

V Bašlju je bila ustanovljena Civilna iniciativa za zaščito vodnega vira Belica, ki je ob zahtevnem projektu vodovod Bašelj – Kranj ponovno bolj aktivno zaživela. S predstavniki občin Kranj, Naklo in Preddvor, izvajalci in projektanti so že na več sestankih zblíževali stališča, ta tork znova na razširjenem zboru krajanov, kjer so izrazili nasprotovanje centru za ultrafiltracijo, kakršen je zgrajen v Bašlju in zahtevali obnovo mostu in nekaterih razdejanih cest. Če mostu ne bo, Kranj ne bo dobil vode, so bili odločni in zahtevali skupen sestanek s predstavniki Mestne občine Kranj, ki je največja vlagateljica v magistralni vodovod.

Prvo branje proračuna je že za vami. Ali to pomeni, da ga bo občinski svet sprejel že pred novim letom?

„Ne, drugo obravnavo predvidevamo januarja, ko bodo jasni izračuni države glede glavarine in sredstev za investicije iz 23. člena. Osnutek proračuna je bil narejen na podlagi proračuna iz leta 2014, kjer pa niso upoštevane predvidene prej omenjene spremembe. Svetnike sem tudi obvestil, da če bo država zmanjšala sredstva, bomo morali določene projekte prenesti v naslednja leta.“

Katere? Bi bila lahko ogrožena tudi investicija v infrastrukturo, za katero ste dobili denar EU?

„Ne, projekt, za katerega dobimo evropska sredstva, mora biti končan leta 2015 in ni ogrožen, ker imamo dovolj lastnih sredstev. Iz leta 2014 v 2015 prenašamo okoli 900 tisoč evrov. Ker pa je treba vzporedno s projektom zgraditi spremljajočo infrastrukturo, kot so pločniki, širitev ceste, javna razsvetljava ..., bodo morali biti že sicer v rednih postopkih preneseni v leti 2016 in 2017, ob zmanjšanih sredstvih države pa se bojim, da bo podaljšano še za kako leto.“

Kaj torej predvidevate v proračunu za leto 2015?

„Prihodkov imamo za dobrih 7 milijonov, odhodkov slabih 8 milijonov evrov, razlika je prenos iz leta 2014. Večje prihodke pričakujemo od prispevkov občanov za priklop na kanalizacijo (300 tisoč evrov), 270 tisoč od tekočih projektov, ki že potekajo s strani EU

Župan Miran Zadnikar / Foto: Tina Dokl

(LAS in Brezmejna doživetja narave, ki jih vodi BSC Kranj), pričakujemo tudi razpisana sredstva za energetsko obnovo javnih objektov in če jih dobimo, jih bomo v letu 2015 namenili sanaciji krajevnega doma Preddvor. 3,6 milijona pa je nepovratnih sredstev iz strukturnega sklada iz osmega razpisa, namenjenih gradnji infrastrukture. Odhodki pa so naslednji: 2,7 milijona evrov za kanalizacijo, 1,7 milijona je vredna spremljajoča infrastruktura (za meteorološko kanalizacijo, pločnike in drugo), 150 tisoč

Na naslovnici: Srečno novo leto 2015
Foto: Tina Dokl

VIHARNIK (ISSN 1855-0126) je priloga Gorenjskega glasa, ki izhaja štirikrat na leto. Prilogo pripravlja Gorenjski glas, d. o. o., Kranj, Bleiweisova cesta 4, Kranj, urednica Danica Zavrl Žlebir (danica.zavrl@g-glas.si), uredništvo Gorenjskega glasa, odgovorna urednica Marija Volčjak. Oglasno trženje in priprava za tisk Gorenjski glas, d. o. o., Kranj, tisk Tiskarna Littera picta, d. o. o., distribucija Pošta Slovenije. Glasilo izhaja v nakladi 1400 izvodov, brezplačno ga prejema vsa gospodinjstva in drugi naslovniki v občini Preddvor. Telefon uredništva: 04/201-42-00, telefon oglasnega trženja: 04/201-42-48, telefaks 04/201-42-13, Trženje oglasov: Janez Čimžar, janez.cimzar@g-glas.si, telefon: 041/704 857, e-pošta: info@g-glas.si.

Občina Preddvor, Dvorski trg 10, Preddvor

Občankam in občanom občine Preddvor, sodelavcem, partnerjem in prijateljem želim prijetno praznovanje božičnih praznikov, v novem letu pa obilo zdravja, sreče in zadovoljnih trenutkov.

Župan Miran Zadnikar
z občinskim svetom in občinsko upravo

VESEL BOŽIČ IN SREČNO V LETU 2015

Obenem sporočam, da smo denar, namenjen noveletnim voščilnicam, nakazali Karitas in Rdečemu križu Preddvor.

evrov pa za menjavo vodovoda v Tupaličah. Zaradi magistralnega vodovoda Bašelj–Kranj smo pristopili tudi k širitvi ceste in gradnji pločnika na cesti Bela–Bašelj (270 tisoč evrov), verjetno pa bo tega denarja premalo, treba bo zagotoviti dodatnega zaradi gradnje novega mostu v Bašlju in dodatnih opornih zidov. Od manjših projektov pa naj omenim izdelavo občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN) za središče Preddvora vključno z graščino in določitvijo javnih parkirišč. OPPN bo narejen tudi za naselje Voke, 100 tisoč evrov pa namenjamo za gradnjo ceste okoli šole, ki bi reševala gnečo ob jutranjih konicah in avtobusni promet. Enak znesek namenjamo sanaciji rokometnega igrišča in atletske steze pri šoli. Kot sem že večkrat omenil, pa gre levji delež občinskega denarja za otroško varstvo (okoli 400 tisoč evrov) in šolstvo (250 tisoč), torej četrtino celotne primerne porabe, in je tudi največji proračunski izdatek.“

Do 1. januarja bodo morali občani plačati komunalni prispevek za priključitev na kanalizacijo. Kako ste ga določili?

„Občinski svetniki so sprejeli odlok o priključitvi na kanalizacijo, kjer je zunanji izvajalec izračunal tudi zakonsko predpisan izračun priključitve, izračun pa temelji na vrednosti investicije z upoštevanjem nepovratnih sredstev. V primerjavi s sosednjimi občinami je bil izračun zaradi razpršenosti gradnje in redko naseljenega območja precej visok, zato smo se odločili, da damo dodatni 25-odstotni popust. Povprečni komunalni prispevek tako za občane znaša od 800 do 1000 evrov. Ta izračun je odvisen tudi od velikosti stavbne površine in zazidljivih parcel, kakor to določa zakonodaja. Tako bodo nekateri z manjšimi površinami plačali pod 800, nekateri z večjimi površinami pa tudi čez tisoč evrov. Za priklop na kanalizacijo smo občane pozivali že od pomladi, zaradi poskusnega obratovanja čistilne naprave. Odločili smo se, da v tem času uporabniki ne bi plačevali stroškov čiščenja in odvajanja odpadnih voda, pač pa bodo začeli 1. januarja 2015. Za komunalni prispevek za priklop pa so že dobili odločbe in imajo možnost plačati v treh obrokih v naslednjem letu.“

Kolikšne zneske pa naj pričakujejo na položnicah?

„Izračunali smo, da bi ob povprečni porabi vode devet kubičnih metrov plačali znesek 21,43 evra. V ceni so všteti odvajanje odpadnih voda, omrežnina, čiščenje odpadnih voda, omrežnina za čiščenje in okoljska dajatev. Ko smo to primerjali s sosednjimi občinami, smo ocenili, da smo kar primerljivi. V primerjavi s prejšnjim stroškom (8,92 evra), ki je upošteval praznjenje greznice in okoljsko dajatev, pa je to precejšnje povečanje.“

Kaj bo občini prisnel letos sprejeti občinski prostorski načrt (OPN)?

„Po več kot osmih letih je OPN končno sprejet. Da je trajalo tako dolgo, je predvsem problem pogajanja s soglasjedajalci in večkratno spreminjanje zakonodaje in uredb. Strateško in razvojno najpomembnejše za občino so zlasti možnosti širitve in razvoja turizma okoli jezera in območje stavbnega zemljišča nad naseljem Hrib. Gradnja za razvoj turizma in varovanih stanovanj pa je stvar lastnikov. Drugo večje območje pa zajema Jelovico, kjer je v sever-

nem delu predvidenih več poslovno-stanovanjskih objektov, v osrednjem delu stanovanjske stavbe, na južnem delu pa proizvodne hale. Stanovanja naj bi bila zgrajena v Jelovičini proizvodnji. Pogovarjal sem se z lastnikom direktorjem Jelovice in imam občutek, da bo že naslednje leto pristopil k izdelavi podrobnejših načrtov, pozneje pa pričakujemo že fazno izgradnjo tega območja. Na južnem delu tega območja ima Športno društvo Preddvor nogometno igrišče in upravičena skrb je, koliko časa bodo še lahko tam. Da ne bi prišlo do situacije, da ob gradnji ne bi ostali brez igrišča, občina sedaj pospešeno pripravlja vse za gradnjo novega igrišča na območju Vok. Z Jelovico pa je dogovorjeno, da so medtem športniki lahko še naprej na tem območju.“

V OPN pa niso vključene Novine. Zakaj?

„Res je to območje izvzeto iz OPN. Pripeljali smo jih skozi vsa soglasja, razen na ministrstvu za okolje in prostor, ker bi šlo za razpršeno gradnjo, zaradi česar pozidave niso dovolili.“

Letos ste od države prejeli v last grad Dvor. Poznamo dolgoročne načrte v zvezi z njim, kaj pa načrtujete kratkoročno?

„V proračunu smo predvideli manjša sredstva za sanacijo grajskega parka, za kar imamo že gradbeno dovoljenje. Imenoval bom gradbeni odbor, kjer bom predlagal, da bi se najprej lotili ureditve poti in mostička na vzhodni strani parka, s čimer bi bil severni del Preddvora povezan s pokopališčem. Nato bi sanacijo vsako leto širili. Kar zadeva graščino, pa bom v naslednjem letu sestavili gradbeni odbor, kamor bosta vključena tudi Andreja Valant, direktorica Doma starejših občanov Preddvor, in Miloš Ekar, direktor Zavoda za varovanje kulturne dediščine iz Kranja, kjer bi se dogovorili o vsebini in pripravi dokumentov, da smo pripravljene na morebitni evropski razpis. Prioriteta so kapacitete doma starejših v grajskih prostorih, v pritličju pa prostor za kulturne dejavnosti.“

Vam je ušlo sanirati poškodovano streho?

„Tik pred predajo graščine Občini Preddvor je ministrstvo držalo obljubo in saniralo streho po lanskem vetroloemu, tako da je zamakanje zaustavljeno. Notranjost je na žalost v precej poraznem stanju.“

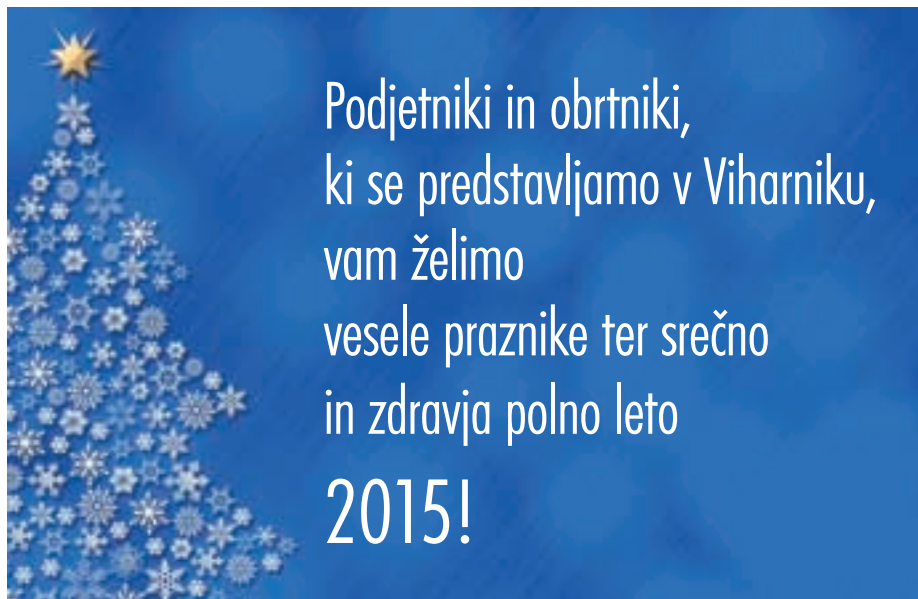
Po vsej občini so v tem času gradbišča. Katera?

„Imeli smo nekaj težav zaradi preobilice vode, zlasti na območju Blat, Brega in Spodnje Bele, kjer je gradnja kanalizacije zavirala voda. Trenutno pa ekipe v vseh vaseh intenzivno delajo. Povsod skušamo zagotavljati obvoze, nekatere ulice pa so popolnoma zaprte. Računamo, da bo do konca junija 2015 vse zgrajeno. Na Zgornji Beli smo morali že zaradi gradnje magistralnega vodovoda Bašelj Kranj predčasno začeti z izgradnjo fekalne kanalizacije, trenutno potekajo dela mimo doma krajanov, zaključujejo pa se dela na trasi središče Zg. Bele proti Bašlju. Do konca leta bo na tem odseku že asfalt v grobi izvedbi. V Bašlju imamo kar nekaj težav zaradi gradnje magistralnega vodovoda v območju mostu. Projekt namreč omogoča, da se vodovod pritrjuje na statično vprašljiv most. Mi smo s statičnim izračunom dokazali, da pritrjevanje ni varno, in takšno izvedbo prepovedujemo. Zato načrtujemo nov most v prihodnjih nekaj letih. Če bomo dobili kak denar (vsaj do 30 tisoč evrov) od investitorjev, pa lahko takoj. Vlagateljice v ta vodovod smo občine Kranj, Naklo in Preddvor. V Bašlju je predvideno tudi novo križišče proti Mačam in izgradnja fekalne kanalizacije. Na Spodnji Beli vse lepo poteka, do konca leta bo tudi nekaj odsekov asfaltiranih. Na Srednji Beli so začeli s posameznimi odseki. Ena ekipa dela na trasi Breg–Srednja Bela, dve pa v središču Brega.“

Na letošnjih lokalnih volitvah ste bili znova prepričljivo izvoljeni za župana občine Preddvor. Kaj lahko rečete ob tem?

„Volivkam in volivcem se iskreno zahvaljujem za zaupanje, ki so mi ga ponovno izkazali na lokalnih volitvah. Pričakujem, da bomo z izvoljenimi svetnicami in svetniki ter člani odborov lahko v tem mandatu izpolnili čim več potreb občank in občanov. Januarja in februarja bom sklical tudi zbere krajanov, kjer bomo znova prisluhnili željam, takrat pa bomo izvolili tudi krajevna vodstva. Ob prihajajočih praznikih in izteku leta pa naj občankam in občanom Preddvora zaželim lepe božične praznike, v letu 2015 pa veliko sreče, zdravja, zadovoljstva in uspehov.“

Danica Zavrl Žlebir

Cilj je boljše življenje občanov

Občinski svetniki, izvoljeni na letošnjih lokalnih volitvah, so že polno zaposleni. Za njimi je že tretja občinska seja, razporejeni so po občinskih odborih in komisijah, imajo že vrsto zadolžitev. Na začetku smo jih vprašali, kaj pričakujejo od svojega mandata, v katerih odborih ali komisijah bodo sodelovali in katere prioritete bi morali opredeliti v aktualnem proračunu za leto 2015.

Janez Brolih

Janez Brolih (Povezane lokalne skupnosti – PLS): »V mandatu, ki je pred nami, bom sodeloval v naslednjih odborih in komisijah: predsednik komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja; predsednik odbora za premo-

ženjsko-pravne zadeve; član odbora za delo, zdravstvo in otroško varstvo; član odbora za urejanje prostora in gospodarsko infrastrukturo; član sveta zavoda za turizem in predsednik krajevnega odbora Tupaliče. Za zakonsko delovanje občine bom sodeloval pri vzpostavitvi vseh odborov in komisij, ki delujejo v občini in javnem zavodu za turizem, prav tako v vseh prej navedenih odborih. Kot član sveta zavoda bom sodeloval pri nadzoru in izvajanju programa zavoda. V Tupaličah in na Bregu kot prioriteto vidim dokončanje gradnje kanalizacije in preostale infrastrukture (I. faza, drugi del) in gradnjo vodovoda na Možjanci. Seveda pa nameravam kot občinski svetnik delati v korist naših občanov, ker oni so me tudi s svojim glasom podprli in mi zaupali že drugi mandat.«

Mirjam Pavlič

Mirjam Pavlič (PLS): »Sodelujem v odboru za malo gospodarstvo in turizem in v komisiji za občinska priznanja. Velik izziv pa vidim v nadaljevanju dela Zavoda za turizem Preddvor. Od tega mandata pričakujem izpolnitev zadanih načrtov in upam, da

bodo tudi finance naklonjene programu. Zavod za turizem pripravlja projekt podjetniškega inkubatorja, ki bi v začetku potekal kar v čitalnici INFO centra, v nadaljevanju pa bi svoje prostore pridobili v delu obnovljenega gradu Dvor. Mladim podjetnikom želimo na podjetniški poti stati ob strani z ustreznimi informacijami: za registracijo podjetij, za pripravo poslovnega načrta, z ustreznimi računovodskimi znanji in jih seveda tudi povezati. Turizem in ohranjanje kulturne dediščine hodita z roko v roki in pri ohranjanju in oživljanju dediščine vidi Zavod za turizem svoje poslanstvo. Januarju 2015 bomo zato pripravili niz delavnic, ki bodo za občane brezplačne, saj smo skupaj z Občino Preddvor pridobili evropska sredstva, na teh delavnicah pa bomo oživljali stare domače obrti. Še naprej bom sodelovanje s stroko vzpodbujala tako na

zgodovinskem kot tudi na podjetniškem nivoju in skupaj z občani pripravila zanimive programe za obiskovalce Preddvora. Seveda je načrtov v turizmu veliko, vendar so vsi povezani z velikimi finančnimi vlaganji, poskušala se bom povezovati tudi s projekti sosednjih občin.«

Darja Delavec

Darja Delavec (PLS): »V svojem prvem svetniškem mandatu se bom v naslednjih štirih letih trudila, da Preddvor oživi ne samo skozi novo infrastrukturo, ampak tudi na področjih, ki bodo našim občanom nudila sprostitve,

zabavo in nova znanja. Vodila bom odbor za delo, zdravstvo in otroško varstvo ter odbor za šolstvo, šport in kulturo, ostala bom članica statutarne komisije. Želim, da bi bil denar, ki ga bo občina namenila področju turizma, opleniten z dodano vrednostjo, kar pomeni, da bo treba pripraviti dobre programe in jih ponuditi obiskovalcem, ki pa jih je v Preddvor treba najprej privabiti z dobro pripravljeno marketinško akcijo. Želim tudi, da se občani obrnejo name s svojimi željami, pobudami in idejami, kajti le tako bom lahko upravičila njihovo podporo.«

Miran Perko

Miran Perko: »Z izvolitvijo v občinski svet za mandat 2015–2018 sem prevzel veliko odgovornost do vseh občank/občanov in nenazadnje predvsem do sebe. Politično in osebnostno neobremenjen z izkušnjami v gospodarstvu doma in v tujini bom znanje prenašal v delo odborov, v katere sem bil potrjen. To sta odbor za malo gospodarstvo in turizem ter odbor za šolstvo, šport in kulturo. Ves mandat se bom trudil za transparentnost (in nadzor) porabe sredstev iz proračuna, zmanjševanje nepotrebnih izdatkov, prerazporeditev in iskanje sredstev za razvoj turizma in športa v občini ter enakomerno porazdeljenost trošenja sredstev na VSE dele občine. Omenjeno v proračunu za leto 2015 tudi najbolj pogrešam! Moje obljube so zavezujoče tako zame kot za Listo ZZZ, zato jih bomo skupaj objavljali na <http://www.zdruzenizapreddvor.si/zavihekNOVICE>.«

Metod Jagodic (SDS): »Kot svetnik volilne enote Tupaliče, Možjanca in Breg pričakujem, da bom v tem mandatu lahko vsaj pripomogel

Metod Jagodic

k temu, da se bo zaključila gradnja kanalizacije v Tupaličah in Bregu ter da na Možjanci rešimo problem pomanjkanja pitne vode. Če bo država še naprej tako zategovala pas občinam, bomo že te projekte težko izpeljali. Ta mandat bom v občinskem svetu

sodeloval kot predsednik statutarne komisije ter kot član odbora za delo, zdravstvo in otroško varstvo. Član bom tudi v svetu za javno varnost. V proračunu za leto 2015 je predvidenih ogromno projektov, ki najverjetneje ne bodo dočakali belega dne, seveda je prioriteta nadaljevanje gradnje fekalne kanalizacije ter obenem ureditev infrastrukture, ki spada zraven, v mojem okraju pa bi bilo nujno potrebno vsaj začasno zagotoviti zadostno količino pitne vode na Možjanci in zagotoviti dovolj sredstev za vzdrževanje občinskih cest, saj so na nekaterih odsekih močno dotrajane.«

Primož Bergant

Primož Bergant (Združeni za Preddvor – ZZZ): »Najprej se zahvaljujem volivcem za podporo. Moji napori kot občinskega svetnika bodo usmerjeni predvsem v projekte in ideje, ki bodo na dolgi rok izboljšale kvaliteto življenja v občini. Glavno

pomanjkljivost delovanja občine vidim v tem, da ni izdelanega modela, po katerem se sredstva enakomerno delijo po vseh delih občine, in menim, da v Kokri, ki jo primarno zastopam v zadnjih letih, nazadujemo, enake težave imajo nekatere druge vasi. Menim, da ima občinski proračun preveč izdatkov, ki pomenijo nadstandard, medtem ko osnovna infrastruktura še vedno ni rešena. Pozdravljam pridobitev EU sredstev za ureditev komunale v pretežnem delu občine, hkrati pa je treba najti tudi rešitve za tiste prebivalce, ki ne živijo v urbanem središču. Zavzemal se bom tudi za več sredstev za šport, saj je rekreacija tako za mlade kot stare pomembna za izboljšanje kvalitete življenja. Strateško prihodnost občine vidim v turizmu in malem gospodarstvu, tu pa mora občina poskrbeti predvsem za logistično pomoč pri pridobivanju sredstev za investicije, nuditi ustrezno komunalno opremljenost in zagotoviti promocijo. Več pa na strani naše liste ZZZ: www.zdruzenizapreddvor.si.«

Ciril Zorman

Ciril Zorman (PLS): »Za člana občinskega sveta sem bil izvoljen s podporo stranke PLS. V tem mandatu bom kot predsednik sodeloval v odboru za urejanje prostora in gospodarsko infrastrukturo in kot član odbora za premoženjsko-pravne

zadeve. Kot inženir gradbeništva sem vesel, da je občinska uprava v preteklem mandatu uspela pridobiti nepovratna sredstva za gradnjo projekta komunalna infrastruktura. Da pa bo projekt kanalizacije uspešno zaključen v dobrobit vseh občanov in bo posledično pripomogel tudi k čistejšemu okolju, bo potrebno še veliko sodelovanja in usklajevanja tako z izvajalci kot tudi s prebivalci.

Prav tako se bom še naprej prizadeval za nadaljnjo sanacijo ceste s Srednje na Zgornjo Belo. V nadaljevanju pa se bom zavzemal tudi za gradnjo športnega parka Voke.«

Primož Gregorc (SDS): »Od svoje prvega mandata v občinskem svetu pričakujem, da bom lahko aktivno sodeloval pri sprejemanju in obravnavanju predlogov, ki bodo v interes vseh občanov! Največ dela in moči bom namenil odboru za urejanje

Primož Gregorc

prostora in gospodarsko infrastrukturo ter šolstva, športa in kulture. Pri sprejemanju proračuna za leto 2015 bi bilo potrebno največ moči usmeriti v dokončanje gradnje fekalne kanalizacije, nadaljevanje projekta Športni park Voke, obenem pa prisluhniti željam občanov ter jim poskušati ugoditi, da se bomo radi vračali domov – v našo občino.«

Rok Roblek (SDS): »Moj svetniški mandat mi je dala vas Bašelj, zato bom v prvi vrsti poskušal prenesti interes vaščanov do občine in obratno. Seveda se bom zavzemal za dobro

Rok Roblek

ime občine tudi navzven. Sodeloval bom v dveh odborih, odboru za malo gospodarstvo in turizem ter odboru za kmetijstvo in gozdarstvo. Menim, da sta to najpomembnejša odbora za razvoj občine in blagostanje njenih prebivalcev, zato mi to predstavlja še poseben izziv. Potencial malega gospodarstva, predvsem pa kmetijstva in turizma, je velik in menim, da lahko na občinski ravni naredimo še več na področju spodbujevalne in povezovalne politike vseh akterjev. Letos nas čaka veliko dela, saj bo na področju, ki ga odbora pokrivata, treba zbrati vse deležnike in skupaj z njimi spisati strategijo razvoja, ki bo nadalje tudi podlaga za črpanje sredstev. V občinskem proračunu me moti predvsem poraba sredstev za namene, ki nimajo dodane vrednosti, želel pa bi si več namenskih razvojnih sredstev, vendar moramo najprej napraviti strategijo, tako da bo to stvar prihodnjega proračuna.«

Francka Rozman (PLS): »V tem mandatu bom sodelovala v odboru za kmetijstvo in v komisiji za občinska priznanja, pa tudi v krajevnem odboru na Beli. Potreb je veliko in ob vse manj denarja vseh ne bo mogoče zadovoljiti, čeprav se bomo svetniki potegovali vsak za svoj kraj. Najpomembnejše se mi zdi, da se v prihodnje ne bi preveč zadolžili in da bi najprej dokončali kanalizacijo, ki jo letos dobijo tudi vse tri Bele, in bomo povezani s čistilno napravo. Enako pomembna se mi zdi tudi obno-

Francka Rozman

Aleš Drekonja

planinskega in gorskega, za kar imamo v naših krajih dobre pogoje. Prav bi bilo, da bi zaživel po zgledu gorskih vasic v sosednji Avstriji ali na Tirolskem in bi od turizma lahko živeli, ne le životarili. Občina pa naj zagotovi tudi občanom prijazno občinsko upravo. Sedaj občani pogosto ne vedo, kaj lahko od občine pričakujejo, in se nanjo obračajo v zvezi s težavami, ki bi bile denimo za upravno enoto, inšpekcije, policijo ... Pomembno je namreč občane tudi ozavestiti, katere storitve jim nudi občinska uprava in katere morajo iskati kje drugje.«

Danica Zavrl Žlebir

Prikrito ukinjanje občin

Preddvorski župan Miran Zadnikar je Združenju občin Slovenije, v vednost pa preostalim gorenjskim županom iz gorenjskega regijskega sveta, poslal pismo, v katerem komentira spremembe v financiranju, ki jih država pripravlja za občine.

Piše, da bi bil ob spremembi financiranja zaradi nujnih (obveznih) zakonskih izplačil ogrožen evropski projekt, obenem pa zauzavljeni tudi ostali nujni projekti v občini Preddvor.

»Po zdaj predlaganem financiranju bi občina Preddvor izgubila 320 tisoč evrov (160 tisoč za investicije po 23. členu ZLS in 150 tisoč evrov zaradi znižanja glavarine), kar je 15 odstotkov osnovnega proračuna oz nekaj manj kot četrtnina razpoložljivih investicijskih sredstev,« razlaga Miran Zadnikar. »Če bi predlog obveljal, menim, da občina ne bi več potrebovala župana, saj bi zakonsko predpisana sredstva lahko razporejala kar občinska uprava sama. Če bi prišlo do takšne spremembe, bi bile ogrožene predvsem male občine, v veliki meri odvisne od investicijskih sredstev (21. in 23. člen ZLS) in glavarine. Predlagana ukinitvev financiranja pa godi predvsem

političnim interesom nekaterih skupin, ki bi nastalo stanje izkoristile kot dokaz, da malih občin sploh ne potrebujemo, saj se same niso sposobne preživeti. To bi pomenilo prikrito zmanjševanje števila občin v Sloveniji.«

Zadnikar v pismu izreka pohvalo dobremu sodelovanju obbeh združenj občin v Sloveniji, ki nasprotujejo takim predlogom države. S slednjimi bi se po njegovem mnenju vrnili poldrugo desetletje nazaj, ko so pristojnima ministroma dokazovali, da s takim financiranjem občine ne morejo preživeti. Predlaga, da župani ob spremembi financiranja zagrozijo z odstopi in ignoriranjem ponovnih volitev, kar je edina mogoča državljanska nepokorščina, vsaka druga bi predvsem prizadela občane. »Lahko pa v imenu ljudstva opozorimo EU, da je pri nas nekaj hudo narobe,« sklene Miran Zadnikar.

Danica Zavrl Žlebir

Zima, sneg in pluzenje

V času zime, ko nam bo sneg pobelil pokrajino in tudi ceste, nastopi čas za zimsko službo. Da bodo naše ceste takrat varne, vse občane prosimo za sodelovanje. Sosedji, mejaši ob občinski cesti, dopustite odlaganje snega na svoje zemljišče, če se vam s tem ne povzroča prevelika škoda (45. člen Odloka o občinskih cestah, Uradno glasilo Občine Preddvor 6/2008). Prav tako je skladno 43. členom Odloka o občinskih cestah prepovedano metanje snega z dvorišča na cesto. Vsi izvajalci zimske službe se maksimalno potrudijo, da sneg odstranijo najboljšje in čim hitreje.

Metka Černe

Energetska sanacija podružnične šole v Kokri

Občina Preddvor je zaključila projekt Energetska sanacija podružnične Osnovne šole Kokra. Šola je pridobila novo obleko, zamenjana so okna, izvedena toplotna izolacija fasade in stropa ter na novo pobarvana. Izvajalec je bilo podjetje Jelovica hiše, d. o. o., iz Preddvora.

Energetsko obnovljena šola v Kokri / Foto: Primož Pičulin

Skupna vrednost projekta je znašala 71.279,18 evra, od tega prejmemo 41.375,56 evra sofinancerskih sredstev iz Kohezijskega sklada. Občina Preddvor je v letu 2013 uspešno kandidirala na javnem razpisu Sofinanciranje operacij za energetska sanacija osnovnih šol, vrtcev, zdravstvenih domov in knjižnic v lasti lokalnih skupnosti, razpisanem v okviru Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007–2013, 6. Razvojne prioritete Trajnostna raba energije, 1. prednostne usmeritve Energetska sanacija javnih stavb. **Klavdija Zima**

OBČINA PREDDVOR
Dvorski trg 10, 4205 PREDDVOR

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Kohezijski sklad

Infrastruktura v občini Preddvor

Občina je 17. novembra letos z Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo podpisala pogodbo o sofinanciranju operacije Ureditev infrastrukture v Občini Preddvor, nato še isti dan oddala prvi zahtevek za povračilo in do danes že prejela 285.000 evrov.

Celotna investicija je ocenjena na 5.466.854,36 evra z DDV, od tega naj bi od države prejeli 3.750.810,61 evra. Projekt obsega gradnjo 10,322 km fekalne kanalizacije, 5,139 km meteorne kanalizacije, 840 metrov obnove vodovoda. Komunalno bomo opremili pet naselij: Spodnje, Srednje in Zgornje Belo, Breg ob Kokri ter Tupaliče – spodnji del in tako omogočili priklop več kot 300 stanovanjskih objektov. Obnovljena bo vsa infrastruktura vključno s cesto, javno razsvetljavo, elektriko.

Izvajalec je Gorenjska gradbena družba iz Kranja, s katerim je podpisana pogodba v vrednosti 5.282.119,33 evra z DDV. Dela trenutno potekajo kar na petih gradbiščih, in sicer na Spodnji Beli, Srednji Beli, Zgornji Beli na dveh mestih, na Bregu ter na brdski poti od Brega proti Srednji Beli. Operacijo Infrastruktura v Občini Preddvor delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007–2013, razvojne prioritete Razvoj regij, prednostne usmeritve Regionalni razvojni programi.

Zaradi zaprtja cest in obvozov ter splošno zaradi gradnje prosimo vse krajanje ob trasi, da sodelujejo, in se jim hkrati zahvaljujemo za potrpežljivost.

Vodja projekta Klavdija Zima

OBČINA PREDDVOR
Dvorski trg 10,
4205 PREDDVOR

Naložba v vašo prihodnost

OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj

AMZS

Avto-moto društvo Šenčur

Stranska pot 1, 4208 Šenčur
Telefon: 04 25 16 420
Faks: 04 25 16 421
E-pošta: avtomotosencur@siol.net
Spletna stran: www.amd-sencur.si
Uradne ure: torek in četrtek od 16. do 18. ure

Spoštovane članice in člani, občanke in občani!

Kakor utrinki izginjajo leta v večnost časa. Iskreno želimo, da bi vaš utrinek z letnico 2015 zaznamovali: zdravje, sreča, mir, varna vožnja ter številni uspehi.

Še niste naš član? Včlanite se!

Z včlanitvijo v našo organizacijo postanete član/ica velike družine, ki pod okriljem AMZS združuje preko 70.000 članic in članov, od tega je v naše društvo včlanjenih 821. Za članice in člane, ki potrebujejo brezplačno pomoč na cesti doma ali v tujini smo dosegljivi 24 ur na dan. Seveda pa ste deležni še številnih drugih ugodnosti in popustov. Več o članstvu in dejavnosti društva si lahko preberete na naši spletni strani www.amd-sencur.si.

Sklic na položnici

Obveščamo vse tiste občane, ki so v mesecu novembru prejeli odločbe za plačilo komunalnega prispevka, da je navedena napačna številka sklica. Vsem smo že poslali dopis s pravilnimi podatki, ki jih morajo upoštevati pri plačilu. Za napako in posledične težave se vsem iskreno opravičujemo.

Posneli smo celo film o Preddvoru

Tudi jesen je prinesla veliko dogodkov in obiskovalcev v preddvorski TIC.

Program Zavoda za turizem obsega delo pri spodbujanju razvoja turizma v občini in promocijo naših krajev v slovenskem prostoru. Letošnje delo je bilo odlično opravljeno, vsaj tako slišim od obiskovalcev TIC-a, pa tudi v sosednjih občinah naše delo vidijo in ga spremljajo.

Zaradi velikega obiska počitniških delavnic in bralnih uric ter turistov, ki obišejo naš kraj, pa tudi vseh promocijskih objav na spletnih straneh zavoda je občutno večje vedenje o Preddvoru in s tem njegova prepoznavnost. Za vse letošnje načrte je skoraj zmanjkalo časa, a ob koncu leta ugotavljamo, da smo postorili prav vse. Oktobra je bil posnet promocijski film o Preddvoru. Zelo smo si oddahnili, da nam ga je uspelo posneti še ob lepem vremenu, saj tako lepote našega kraja lažje predstavimo obiskovalcem, ki želijo uživati v naravi. Film je namenjen skupinam, ki obišejo kraj, nimajo pa časa za voden ogled in se lahko kar v TIC-u v nekaj minutah »sprehodijo« po poteh na naše bližnje griče in zanimive točke in tako spoznajo naš kraj. Namenjen je tudi starejšim in gibalno oviranim, ki se pripeljejo na izlet, morda na okusno kosilo, ne morejo pa prehoditi izletniških poti po naših vaseh, si morda ogledati gradov ... Glavno promocijo tega filma pa bomo izvajali spomladi 2015.

Skupaj z vrtcem Čriček z Bele smo izdali planinski vodnik družinskih izletov in pohodov za družine z otroki, ki šele spoznavajo izlete v gore. Zaradi številnih kritik, ki jih pri nas poslušamo glede ureditve jezera že dolga leta,

Z ene od otroških delavnic

nam je uspelo urediti zahodno obalo jezera in omejili zaraščenost z invazivnimi jelšami. Zamenjana je tudi nova ograja na mostu čez Bistrico, saj je stara razpadla. Izdelana je nova tabla, ki prikazuje kraj pred nastankom jezera in opisuje razloge za njegov nastanek. Jezero je še vedno najbolj privlačna točka tu pod gorami. Ob tem se iskreno zahvaljujem lastnicama starih slik Metki Belec in Majdi Rumpret, da sta posodili slike izpred druge svetovne vojne. Zavod za turizem je predstavil našo občino

septembra na STIC-u v Ljubljani. Izvajali smo dodatne aktivnosti za izbirni predmet turizem za vrtnice in podružnično šolo v Kokri. Zavod za turizem skladno z navodili Občine Preddvor skrbi za izvajanje vseh projektov LAS. V okviru RDO Gorenjske smo se letos predstavili na sejmju TIP v Ljubljani, prav tako se bomo spet v januarju 2015. S promocijskim materialom smo sodelovali na sejmih v Beogradu, Novem Sadu, Celovcu, Milanu in v Münchnu.

Mirjam Pavlič

Kanalizacija in centralna čistilna naprava Preddvor

Končana je operacija Kanalizacija in CČN Preddvor, ki jo je delno financirala Evropska unija.

Zgrajena je centralna čistilna naprava v Tupaličah zmogljivosti 4000 populacijskih enot v končni vrednosti 1.363.657 evrov. Za čistilno napravo je uspešno zaključeno poskusno obratovanje ter pridobljeno uporabno dovoljenje. Čistilna naprava trenutno deluje za 800 populacijskih enot, kar pomeni, da je že velik del objektov v Preddvoru, na Hribu in v Novi vasi priklopljenih. Poleg tega je zgrajenega še 2066 metrov fekalnega kanala od čistilne naprave do Energetike ter od Hriba do Doma starejših občanov v vrednosti 365.872 evrov. Hkrati je obnovljene 553 metrov meteorne kanalizacije v Potočah v vrednosti 108.120 evrov.

Čistilna naprava v Tupaličah

Celoten projekt z vsemi ostalimi stroški (nadzor, projekti, čiščenje že pred leti zgrajene kanalizacije, javni razpis, investicijska dokumentacija) je tako vreden 1,9 milijona evrov. Od tega je Občina Preddvor že prejela 566.591 evrov sofinancerskih sredstev iz Evropskega sklada, 318.154 evrov iz državnega proračuna po 23. členu ZFO ter ugodnega posojila Ribniškega sklada v višini 891.052 evrov.

Operacijo Kanalizacija in čistilna naprava Preddvor je delno financirala Evropska unija, in sicer iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Operacija se je izvajala v okviru Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007–2013, razvojne prioritete Razvoj regij, prednostna usmeritev Regionalni razvojni programi za obdobje 2012–2014.

Klavdija Zima

OBČINA PREDDVOR
Dvorski trg 10,
4205 PREDDVOR

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj

Odposlali dvesto ljubezenskih pisem

Na natečaju za izbor najlepših ljubezenskih pisem, ki ga je Kulturno društvo Josipine Turnograjske priredilo že tretje leto zapored, je letos sodelovalo dvesto mladih. 139 ljubezenskih pisem je prispelo iz osnovnih, 61 iz srednjih šol. Pišejo jih mladi iz vse Slovenije.

Ddr. Mira Delavec, poznavalka in proučevalka življenja in dela prve slovenske pisateljice, pesnice in skladateljice Josipine Urbančič Turnograjske, je navdih za natečaj dobila prav pri Josipini. Navdihnili so jo čudovito lepa pisma, ki sta si jih izmenjevala Josipina in njen zaročenec, poznejši mož Lovro Toman. Letos je minilo 160 let od smrti pisateljice, minilo pa je tudi 200 let od rojstva Lovra Pintarja, duhovnika, ki je služboval v Preddvoru in je bil tudi domači učitelj na Turnu. Tudi on ima velike zasluge za pisateljsko ustvarjanje Josipine Turnograjske. Vse to smo izvedeli na prireditvi, ki jo je ob koncu natečaja pripravilo Kulturno društvo

Josipine Turnograjske ob sodelovanju Občine in Zavoda za turizem Preddvor. Mladi ustvarjalci so na razglasitev rezultatov prišli iz vse Slovenije, ob tej priložnosti sta nastopila tudi mlada glasbena upa iz Preddvora Marija Okršlar s flavto in Andrej Svoljšek s kitaro.

Komisija, ki jo poleg Mire Delavec sestavljata še Renata Reneja Škrjanc in Alenka Žugič Jakopina, je med dvesto prispelimi pismi (eno je prišlo celo v steklenici) težko opravila izbor in v vsaki kategoriji razglasila deseterico najboljših, med njimi pa še po tri resnično najlepše napisana ljubezenska pisma. Kot pravijo članice komisije, so ta resnično balzam, ki poboža

Glasbeni nastop domačih glasbenih upov
Foto: Tina Dokl

Nagrajenci s pobudnico natečaja Miro Delavec / Foto: Tina Dokl

Novoletne delavnice

Počitnice so spet tu in TIC Preddvor ponovno odpira svoja vrata za vse mlade nadobudne ustvarjalce! Ne dolgočasite se doma, ampak se nam pridružite na ustvarjalnih delavnicah, ki bodo potekale med novoletnimi počitnicami v tednu od 27. do 30. decembra 2014. Vedno se srečamo med 10. in 11. uro. Skupaj bomo ustvarjali in se zabavali.

Božično-novoletni koncert

Cerkveni ženski pevski zbor iz Kokre vas ob sodelovanju pevskega zbora Osnovne šole Matija Valjavca iz Preddvora in mladih pevcev iz Kokre vabi na že tradicionalni božično-novoletni koncert. Prireditev bo v soboto, 17. januarja, ob 19. uri v Osnovni šoli Preddvor. Vsi, ki radi prisluhnete božičnim in slovenskim narodnim pesmim, pristrčno vabljeni. Veseli bomo, če boste ta večer delili z nami.

S sovico Mico v preddvorske hribe

Zavod za turizem Preddvor je v tisočih izvodih izdal vodnik S sovico Mico v preddvorske hribe, namenjen družinskim izletom in pohodom za družine z majhnimi otroki. Osnutek za vodnik je bil pripravljen in preizkušen v vrtcu Čriček na Zgornji Beli v okviru projekta Turizem in vrtec – Na zabavo v naravo, in sicer v šolskem letu 2013/2014.

Praznični aranžmaji v steklu

Razstava unikatnih adventnih venčkov in prazničnih aranžmajev avtorja Marjana Česna bodo odslej na ogled tudi v Info centru Preddvor. Zanimive izdelke, ki temeljijo na steklu, si lahko ogledate od ponedeljka do nedelje v Info centru v odpiralnem času TIC-a.

dušo. Odziv pa kaže, da mladi potrebujejo takšno obliko izražanja, in ne le dekleta, saj je bilo med avtorji tudi veliko fantov. Ko je Mira Delavec pisce pozvala k branju najlepših med pismi, pa jih večina ni želela pred občinstvom razglašati svojih najbolj intimnih občutenj. Tako smo prisluhnili le nekaterim in se prepričali, da mladi res obvladajo! Društvo, ki z natečajem že tretje leto spodbuja literarno ustvarjanje mladih in skrbi, da ti ob sodobnih komunikacijskih sredstvih primejo tudi za pero in svoja čustva zapišejo, bi njihove stvaritve rado izdalo tudi v zborniku. In še eno željo je izrazila Delavčeva, ki sedaj z družino živi v Nemčiji, kjer ima tudi delo: da bi k pisanju ljubezenskih pisem pritegnili tudi odrasle in še za njih priredili natečaj.

Zapišimo še imena prvih treh nagrajencev v obeh kategorijah. Med osnovnošolci so to: Nika Jelenič, Žan Drobnič in Katarina Lodrnt, med srednješolci pa so bili prvi »trije« kar štirje, saj sta si prvo mesto razdelila Maks Tušak in Amela Lišič, drugi in tretja pa sta bila Gašper Gajšek in Patricija Jamar. **Danica Zavrl Žlebir**

Januarja na krvodajalsko akcijo

Krajevna organizacija rdečega križa Preddvor že takoj na začetku leta 2015 vabi na krvodajalsko akcijo. Kri bodo darovali v Ljubljani na zavodu za transfuzijsko medicino 26. januarja, kamor bodo krenili ob 6. uri zjutraj. Po odvzemu krvi bo izlet. Kam natanko, bodo povedali poverjeniki. Februarja pa RK skupaj z Društvom bolnikov z osteoporozo Kranj vabi na predavanje o inkontinenci. O času predavanja boste obveščeni v dnevnikih medijih.

Vsak konec je hkrati nov začetek. Kar se zdi konec poti, je le ovinek (Jorge Bucay). Želimo vam prijeten začetek leta 2015, še prej pa vsele božične praznike.

Krajevni odbor RK Preddvor

Plamenke vabijo na praznični koncert

*Plamenke so rože, Plamenke so pevke,
Plamenke so glasba in pesem.*

Spoštovane, spoštovani!

Preddvorske Plamenke smo vam tudi letos spletle venček pesmi za praznične dni. V nedeljo, 28. decembra, ob 17. in ob 20. uri vam bomo zapele na odru prenovljene dvorane Kulturnega doma, v slovo staremu letu in dobrodošlico novemu letu 2015. Večer bo povezovala Saša Pivk Avsec, v goste pa tokrat prihaja ansambel Sorški orgličarji, v pesmi bomo počastili spomin na znamenitega Slovenca Franeta Milčinskega - Ježka, prvič pa bodo z nami na odru nastopili tudi naši otroci.

Vstopnine ni, vesele pa bomo vaših prostovoljnih prispevkov. Pokroviteljica prireditve je Občina Preddvor.

Povabljeni k jogi

Oktober je Zavod Stik v sodelovanju z Društvom bolnikov z osteoporozo Kranj pričel z vadbo joga. Vadba poteka vsak torek od 18. do 19.30 za vse, ki jih vadba zanima, in od 19.30 do 20.30 za člane in članice Društva bolnikov z osteoporozo Kranj. Vadbe potekajo v telovadnici vrta Storžek Preddvor. Ostalo je še nekaj prostih mest, zato ste lepo vabljeni k vpisu vsi, ki bi radi storili nekaj dobrega za svoje zdravje in dobro počutje. Joga povečuje gibljivost telesa, oblikuje telo, sprošča psihično napetost in stres. In to je le nekaj pozitivnih učinkov na telo in dobro počutje. Vpis je mogoč do zapolnitve prostih mest. Prijavite se lahko po telefonu št.: 040/956-573 – Daša Grašič. Nudimo 20-odstotni popust za brezposelne, študente, dijake in upokojece. Za člane in članice Društva bolnikov z osteoporozo Kranj veljajo posebej ugodne cene.

Vabljeni med Josipinke v Preddvoru

Josipinke smo skupina starejših ljudi za samopomoč, ki delujemo v Preddvoru v okviru Medgeneracijskega društva Z roko v roki. Skupina deluje od začetka leta 2012 dalje in šteje manjše število naključno izbranih posameznikov oz. posameznikov starejše generacije, ki jo želimo še razširiti. Zato vabimo vse željne druženja in novih poznanstev, da se nam pridružite.

Druženje v skupini nam ponuja možnost za pogovor o različnih življenjskih situacijah, izkušnjah in delujemo po načelu, da ima vsak pravico do izražanja svojih misli in poslušanja. Človek mora nekomu pripadati in biti del neke skupine prijateljev in kolegov. Ljudje potrebujemo željo po učenju, zabavi in zdravem humorju, duševnem in telesnem zdravju. To so nematerialne potrebe, ki se uresničujejo v skupini starejših ljudi za samopomoč, saj nam edino človeško bitje nudi spoštovanje, varnost in ljubezen. Skupina Josipinke se pod mentorstvom Mojce Modic dobiva vsak četrtek od 16. do 18. ure v prostorih Zavoda za turizem Preddvor – Krajevne knjižnice Preddvor. Za dodatne informacije vam je na voljo voditeljica Mojca Modic po telefonu: 031/728 296.

Upokojenci voščijo

Naj vam božična noč pokloni mir, upanje, ljubezen, zdravje in veselje. Vse to pa naj vas spremlja v letu, ki nam prihaja naproti.

Društvo upokojencev Preddvor

Zahvala gasilcem

Ko je 6. novembra v povodnji tudi na območju občine Preddvor zalivalo hiše in gospodarska poslopja, so se znova izkazali tamkajšnji prostovoljni gasilci. »Našo hišo je zalila voda in ko smo zgodaj zjutraj klicali za intervencijo, so že ob 4.20 prišli prostovoljni gasilci črpat vodo,« nam je sporočila Agata Jekovec z Zgornje Bele. »Poleg tega so še naslednji dan prišli in nam pomagali pri praznjenju greznice, da ni zalilo gospodarskega poslopja. Družina Jekovec z Zgornje Bele 52a se iskreno zahvaljuje gasilcem PGD Preddvor za hitro intervencijo in nesebično pomoč!«

GOZDARSTVO

Cirles d.o.o., Tupaliče 21, 4205 Preddvor
Ciril 041 629 415, Klemen 041 422 067, info@cirles.si

- trgovina z lesom
- ročna in strojna sečnja
- žično in traktorsko spravilo lesa
- prevozi lesa in gradbene mehanizacije
- priprava drv in biomase
- sanacija in nega gozdov
- izkopi in gradnja gozdnih poti

Želimo vam lepe božične in novoletne praznike ter zdravja in poslovnih uspehov v novem letu 2015.

Kolektiv Cirlesa

Šola v naravi

Moram reči, da je bila šola v naravi v osmem razredu nekaj posebnega, kajti ta dejavnost po navadi poteka le do sedmega razreda. A kot je seveda očitno, smo bili letošnji osmi razred privilegirani. V prejšnji šoli v naravi smo se namreč vedli tako vzorno, da je šola naredila izjemo ter nas nagradila z dodatnimi petimi dnevi v »divjini«. Preberite, kako je ta izjemno zanimiva peterica dni potekala.

V letošnji šoli v naravi je bil krepak poudarek na programu urjenja socialnih veščin. Osebnost sem bil nad tako odločitvijo ekstatično navdušen, ker se mi gradnja osebnih medsebojnih odnosov zdi veliko pomembnejša kakor pa jačanje mišic. Uvodna igra se imenuje Kričač. Razvita je bila z namenom, da bi vsak posameznik premagal strah pred sošolci, poteka pa takole: vsak učenec je moral teči, kolikor hitro je pač zmožgal, pri tem pa kričati na vse grlo. Ko mu je sapa pošla in je posledično utihnil, se je moral ustaviti ter stopiti v stran, s tem pa je napravil prostor drugim učencem. Lahko vam povem iz prve roke, kako strašansko sem zardel, ko sem vpil na vse grlo, vrh tega pa niti nisem pretekel velike razdalje – prej mi je zmanjkalo sapa! V igri Reševanje zemlje je bilo treba s pomočjo različnih predmetov (ki so jih

V labirintu

določili učitelji) varno prenesti protistrup smrtonosnih virusov iz okuženega območja v drugo sterilno posodo, a pazite, zunanost posode v okuženem območju je smrtno nevarna, zato se ne sme dotakniti tal! Menim, da je naloga sestavljena izredno domiselno, saj sodelujoče »prisili« sodelovati in tako krepiti moštveni duh. Ne bom vas utrujal, kaj vse smo uporabili, da smo varno izpolnili nalogo, pač pa bi rad pohvalil svojo skupino. Zrušili smo namreč prejšnji rekord ter postavili novega: nalogo smo opravili v samo desetih sekundah!!! Počutili smo se kakor heroji, za vse pa je zaslužen »timsko delo«!

V igri Labirint pa se je sem ter tja valila žogica, ki so jo bili sodelujoči primorani s svojimi veščinami spraviti od začetka do cilja. Vsak posameznik je držal vogal ali pa stranico pravokotnega labirinta in poskušal s premikanjem teh žogico privedi do cilja. Ker je igra vsebovala štiri ali pet sodelujočih, je bila za uspeh potrebna usklajenost ter splošna koordinacijska povezanost. A potlej so se pravila zapletla! Vsi razen enega člana skupine so si prevezali oči. Naloga preveze prostega člana je bila, da s poljubnimi ukazi, ki so jih drugi člani izvrševali, žogico pridobi v ciljno polje. Tu se ponovno skriva skriti namen igre. Za uspešen čas skupine je bilo potrebno zaupanje »slepih« sodelujočih krvavo potrebno, k odličnemu rezultatu pa je pripomoglo tudi »koordinatorjevo« zaupanje v ostale sodelujoče.

Opisal sem le najbolj domiselne in zabavne izmed iger, igrali pa smo se še mnoge druge. Omenil bi še zabavni večer, kjer smo razpravljali o zadržkih fantov do punc in obratno. Moram priznati, da sem se izredno zabaval, vrh tega pa so bile tudi domsilice izredno izvirne. Za primer: neka učiteljica me je poklicala na samo in me tam prosila, da z mimiko pokažem, kako vozim formulo. Ko sem prikorakal v dvorano, sem nalogo solidno izvršil. A glej! Ko se je moja predstava končala, se mi je učiteljica zahvalila, da sem občinstvu tako neverjetno slikovito pokazal, kako zjutraj »kakam«! Od smeha bi se kmalu zadavil!!! Osebnost sem najbolj užival na plesu. Ne morem opisati, kakšno veselje je videti blaženost na obrazih sošolcev, kajti vsi smo plesali tako burno, da so nam »zagorela tla pod petami«. Tudi sam sem se lahko zavrtil s čednim številom deklet!

Tako je torej potekala letošnja šola v naravi. Rad bi se zahvalil in izkazal spoštovanje vsem kuharjem, ki so vestno polnili naše želodce, prijaznim učiteljicam, ki so nas profesionalno vodile skozi program, čistilcem(-kam), ki so skrbno čistili, kar smo mi nasmetili, sošolcem, ki so pokazali kulturnost in manire ter tako olajšali potek programa, pa tudi razredničarka ma 8. A in 8. B razreda, ki sta nasploh omogočili ta prekrasni dogodek. Zares, iz srca hvala vsem vam, ker ste napravili tolikšno količino lepih spominov na šolo v naravi!!!

Gregor Perčič

Na obisku pri sosedih

Prvo mednarodno srečanje podružnične šole Kokra in Ljudske šole Sele

Oktober smo se s šolskim kombijem in s pomočjo staršev odpeljali v Avstrijo, v idilično vasico Sele/Zell, kjer so nas pričakali učenci tamkajšnje Ljudske šole, njihova ravnateljica Magdalena Olip in nam že poznani učitelj Roman Roblek.

Da smo prebili prvi led, smo se najprej s skupinskimi igrkami malo sprostili. Potem smo se okrepčali in se sprehodili po njihovi vodni učni poti, ki so jo ravno ta dan slovesno odprli. Pot nas je vodila ob reki navzgor do manjšega slapu in naprej do lesene kočice, kjer smo slišali zanimivo zgodbo o treh palčkih Miniiju, Maksiju in Pepiju, ki so v tem delu gozda prebivali. Da bi palčke pomirili, smo jim postavili vsakemu svoj kip iz kamnov. Potem smo se odpravili nazaj do začetka vodne učne poti. Tam se je že zbralo kar nekaj ljudi, ki so bili, ravno tako kot mi, povabljeni na slovesno odprtje in pogostitev.

Po vsem tem uradnem delu smo si ogledali še njihovo Ljudsko šolo. Ugotovili smo, da je kar precej večja od naše v Kokri. Najbolj od vsega nas je navdušila njihova velika plezalna stena, kjer smo preizkusili svoje mišice. Zunaj pa smo se seveda morali z njihovimi učenci pomeriti v igri nogometa. Ker čas zelo hitro mine, je kar prehitro prišel čas našega slovesa. Zahvalili smo se za gostoljubje in se polni lepih vtisov ter upanja na ponovno snidenje utrujeni odpeljali nazaj v Kokro. **Učiteljica: Katarina Prelog**

Obiskali smo London

V oktobru smo se učenci devetih razredov odpravili na nekajdnevni izlet v London, kamor smo prileteli z letališča v Trstu. Še isti večer smo si ogledali del Londona. Najbolj nenavadna je bila za nas vožnja po levi strani, proti koncu pa smo se kar navadili na to posebnost. Ustavili smo se pri Tower Bridgu in pri znameniti katedrali, v kateri sta se poročila Diana in Charles. Naslednje jutro nas je pričakal pravi angleški zajtrk. Tistega dne smo si ogledali Muzej angleške zgodovine, galerijo, v kateri so shranjene Van Goghove Sončnice, in park pred Buckinghamsko palačo – imeli smo srečo, saj je bila kraljica ravno takrat doma. Za nas je bila najbolj zanimiva menjava straže in mislim, da se nam je vsem vtisnila v spomin.

London nas je močno prevzel in bili smo prepričani, da smo videli že prav vse njegove znamenitosti. A tretjega dne nam je vodič dokazal obratno. Šli smo do poldnevnikarja v Greenwichu in tam pokukali tudi v двореc, kjer so snemali film Gulliverjeva potovanja. Nato smo se odpravili do mestnega središča, kjer smo si privoščili znano angleško jed fish and chips. Vreme se je med tem časom izboljšalo in nam obsijalo pot, ki smo jo z ladjo prevozili po reki Temzi. Izstopili smo prav pred slovečim Big Benom. Ogledali smo si tudi Pomorski

muzej in preiskali znamenito ulico Oxford Street. Prav vsi smo se preizkusili v hitrostnem nakupovanju, saj smo imeli na voljo le dve uri. V hotel smo prišli izmučeni, ker smo prehodili kar veliko kilometrov.

Četrtega dne smo si ogledali London tudi iz ptičje perspektive, saj smo se povzpeli na London Eye: razgled je bil občudovanja vreden. Obiskali smo tudi Britanski muzej, v katerem smo nekateri prvič videli prave mumije. Ta dan smo si ogledali tudi muzej, nekoliko drugačen od ostalih: Muzej voščinih lutk (Madame Tussauds), ki

nas je vse navdal z dobro voljo, saj smo si lahko pogledali iz oči v oči s svojimi idoli. Najpomembnejši del dneva pa je bil v restavraciji Piza Hut z menijem Jej, pij, kolikor hočeš, Nebesa, kajne? Na žalost pa vse dobre stvari enkrat minejo in tako se je tudi naš izlet v Londonu bližal koncu. Na poti do letališča smo si ogledali le še Cambridge, kjer nastajajo delovni zvezki za angleščino, ki jih uporabljamo na naši šoli.

Ko smo prispeli do letališča, smo bili precej utrujeni, saj se je že mračilo. Pri vkrcavanju ni bilo več

takšne mrzlice kot za pot v London. Vsi smo se sprostili in uživali v prijetnem letu. Ko smo se vrnili, smo vsi pogrešali podzemno železnico, saj je bila v Londonu naše glavno prevozno sredstvo. Prepričani sva, da je vsem udeležencem izlet ostal v zelo lepem spominu, saj smo se naučili veliko novega, spoznali veliko zanimivega, slišali veliko smešnih anekdot in prigrad od našega zabavnega vodiča in predvsem najpomembnejše: imeli smo se enkratno.

Hana Jagodic in Katjajani Durkov, učenci 9. b

S čutili po svetu

V letošnjem šolskem letu je rdeča nit dogajanja v naših vrtcih S čutili po svetu. V vrtcu Čriček na Zg. Beli se nam je letos pridružila tudi Pika Nogavička, razigrana in navihana deklica, ki nas vsak mesec obiše s svojim kovčkom. Vanj pospravi predmete, ki jih je zbrala na potovanjih s svojim očetom Evrazijem Nogavičko: knjige, zemljevide

krajev, predmete, slike in fotografije, ki nam jih predstavi, in potem skupaj z njo namišljeno odpotujemo po svetu.

Tako smo v oktobru že obiskali Indijance v Severni Ameriki, konec novembra pa smo se vrnili iz daljne Avstralije. Na ta način spoznavamo različna ljudstva, ob ljudskih pripovedkah teh ljudstev spoznavamo njihovo življenje, kje bivajo, kaj delajo, njihove navade, glasbo, pa tudi živalski in rastlinski svet. S pomočnico Cirilo ob »obisku« vsake nove dežele želiva pripraviti otrokom doživetja ob glasbi, plesu, petju, ustvarjanju in tako otroke navdušiti za sprejemanje drugačnega in z različnimi čutili. Z dogajanjem seznanjamo tudi starše in tako smo jih v oktobru povabili na jesensko srečanje v Indijansko vas na našem igrišču. Prav starši so nam tudi pomagali že pred tem postaviti indijanske šotore, v katerih smo se lahko igrali. S posebnim plesom smo tudi njih sprejeli v pleme Pogumni Belci. Potem pa smo vsi Indijanci šli v gozd na Lov na zaklade matere narave po poti, označeni z indijanskimi puščicami. S polno vrečko zakladov iz narave smo prišli v našo Micino igralnico v gozdu, kjer smo staršem pokazali svoje kotičke in kako se tam igramo. Okrepčali pa smo se tudi z indijanskim kruhom.

Trenutno decembrske dopoldneve preživljamo ob topli krušni peči v igralnici. Spoznavamo slovenske običaje in praznike. Seveda pa v teh dneh v našem vrtcu tudi prav lepo diši po pečenih prazničnih dobrotah (kruhovich parkeljnih, potici, božičnem kruhu).

Vzgojiteljica Mateja Mušič

Po poti nekdanjih tovarnikov

Od lani je obnovljena stara tovarna pot med Možjanco in Kokro, gostinca Tatjana in Franci Štirn pa si prizadevata, da bi zaživela med pohodniki. Prizadevanja že dajejo rezultate: na dveh letošnjih vodenih pohodih po delu poti (žal zaradi zimskega žledoloma vsa še ni bila prehodna) je bilo vsakič okoli sedemdeset pohodnikov.

Pomladni pohod sta lastnika okrepčevalnice Rožmarin na Možjanci pripravila skupaj z Zavodom za turizem Preddvor, udeležilo pa se ga je osemdeset pohodnikov. Le nekaj manj jih je prišlo na oktobrski pohod, ki je bil tudi nekoliko prilagojen, saj vse razdejanje v gozdu zaradi februarkega žledoloma še vedno ni bilo pospravljeno. So pa gorski kolesarji, pogosti obiskovalci tovarne poti, poskrbeli, da je del lepo prehodan, je povedal Franci Štirn, vodič obeh pohodov. Že zjutraj zarana sta z ženo v okrepčevalnici pripravila jutranje okrepčilo, energijo za pot pa je pohodnikom dala harmonikarica Natalija Jagodic. Tokrat so šli pohodniki po krožni poti z Možjance čez Kopo na Davovec, nato pa se spustili v dolino Kokre, kjer je pri cerkvi najbolj utrujene pričakal kombi in jih peljal nazaj na Možjanco.

Mengarjevo kapelico so postavili na mestu, kjer se je hlapcema menda prikazala Marija.

Najstarejši in najmlajši pohodnik / Foto: Tina Dokl

Bolj živahni pohodniki pa so se povzpeli nazaj v hrib do razgledne točke, vmes pa obiskali še Grkmanovo žago, kjer so jih presenetili z gostoljubno pogostitvijo, in se nato mimo Mengarjeve kmetije vrnili na Možjanco. Tam jih je čakalo kosilo, domači sin Marko pa jih je zabaval s harmoniko.

Franci in Tatjana Štirn, ki med tednom živita v Novi vasi, za konec tedna pa prideta na Možjanco, se trudita, da bi pohodna pot zaživela. Kot pravita, prihaja dosti pohodnikov, vodeni pohodi pa od družine terjajo nekaj več energije, zato niso ravno pogosti. Na poti je postavljenih več informativnih tabel, ki pojasnjujejo, kako je to nekoč potekala povezava med Preddvorom in Jezerskim, poleg tovarnikov pa so se je posluževali tudi romarji. Del, ki so ga prehodili pohodniki, poteka z Možjance čez Štefanjo Goro in prek sedla Davovec v dolino Kokre do tamkajšnje cerkve, nato pa se nadaljuje po vzhodnem pobočju doline Kokre mimo samotnih kmetij proti Jezerskemu. Pohodniki se na razglednih točkah lahko naužijejo lepih razgledov, Franci Štirn pa je povedal tudi nekaj zanimivih zgodb, denimo kako se je hlapcema, ki sta v gozdu cepila drva, prikazala Marija. Tam sedaj stoji Mengarjeva kapelica.

Pohodniki so prišli od blizu in daleč. Nekateri pot že dobro poznajo, drugi so jo odkrivali na novo. Najstarejši, ki jo je prehodil oktobra, je bil 86-letni Albin Rehberger, najmlajši pa 3-letni Matija Tacer. Družina Tacer iz Cerkelj (starša Albinca in Franjo ter otroci Ema, Jakob in Matija) so navdušeni pohodniki. Otrokom na triurnem pohodu ni bilo nič težko, nasprotno, na gozdnih poteh so skupaj s staršema odkrili veliko skrivnosti. Da bi jih v prihodnje tudi vsi tisti, ki uživajo v naravi in na prijaznih poteh, pa Tatjana in Franci obljubljata, da bosta prigodo še kdaj ponovila. **Danica Zavrl Žlebir**

Na pot z Možjance proti Kokri / Foto: Tina Dokl

Tri desetletja ponovno na odru

Uprizarjanje iger v Preddvoru seže že v leto 1903, vmes je za nekaj časa zamrlo, leta 1984 pa so gledališčnikom spet zrasla krila in pred tremi desetletji je preddvorski oder znova oživel. Preddvorski oder od nekdaj do danes pa je oživel tudi v knjigi V igri je življenje, ki so jo v začetku decembra predstavili na srečanju tistih, ki so v preteklih desetletjih sodelovali v KUD Matije Valjavca Preddvor.

Gledališki oder je v Preddvoru zaživel že leta 1903 in živahno deloval do leta 1967. Obudili so ga vnovič leta 1984, ko so obnovili tamkajšnji kulturni dom. Ob tem jubileju so izdali knjigo, ki jo je napisal dolgoletni preddvorski kulturnik Slavko Prezelj.

Spomine na minula desetletja na domačem odru (in na gostovanja po najmanj tridesetih slovenskih krajih) so na srečanju obudili: sedanji predsednik društva Josip Ekar, avtor knjige Slavko Prezelj, člana uredniškega odbora Petra Lombar Premru in Stane Nič, oba tudi igralca (poleg njiju je bil v uredniškem odboru tudi Ivo Kaštrun), pa dolgoletni vodja igralске skupine Miha Prestor, edini navzoči igralec iz prve igre leta 1984 Naši ljubi otroci Kondi Pižorn. Prišla sta tudi predsednika krajevne skupnosti Preddvor iz let, ko je preddvorska kultura spet začela svojo pot navzgor, Jože Zorman in Uroš Premru, pa nekdanji župan Franc Ekar, ki so podpirali krajevno kulturno dejavnost. Sedanji župan Miran Zadnikar pa je prek Petre Lombar Premru, članice v občinskem odboru za kulturo, posredoval pozdrave, zahvale in čestitke vsem, ki so se v treh desetletjih ukvarjali s kulturno dejavnostjo, kulturnemu društvu pa je namenil posebno priznanje.

Da je po več letih v Preddvoru oživelo odrsko življenje, gre zasluga Pavli Jenko (poročeni Zadnikar), ki se je z Brnika preselila v Preddvor. K sodelovanju je pritegnila režiserja Silva Ovsenika iz Kranja in več domačih mladih igralcev, pa takrat najstarejšega Franca Tičarja, in nastalo je prvo odrsko delo Naši ljubi otroci. Toda v knjigi V igri je življenje je zapisano več kot zgolj trideset preteklih odrskih let. V njej obujajo spomine tudi na čas iz začetka dvajsetega stoletja, ko je odrsko dejavnost spodbudil takratni župnik, potem pa je kulturno življenje živelo vse do potresa 1967. Danes 92-letna Minka Kožar, Majčeva po domače, je v igrah igrala še pred drugo svetovno vojno. V knjigi so zapisani njeni spomini na to obdobje, ki so prišli na dan, ko sta Slavko Prezelj in Petra Lombar Premru obiskala Minko. Izvedela sta, da je mama ni pustila nastopati, ker je bilo preveč »skušenj« (tako so imenovali vaje), pa se Minka spomni: »A na skušnjah je bilo glih najbolj fletno!« V knjigi so dali besedo tudi dr. Mirku Cudermanu, režiserju preddvorskih iger po drugi svetovni vojni.

Največji del knjige je vendar namenjen zadnjim trem desetletjem, številnim odrskim uprizoritvam, veselim večerom z glasbo in dokumentarnemu filmu Snarjenje na Zaplati iz leta 1998, ki ga je objavila TV Slovenija in je nastal v sodelovanju z Borutom Mencingerjem.

Blizu 190 ljudi je v preteklih desetletjih soustvarjalo odrsko dogajanje v Preddvoru. Na srečanje jih je prišlo polovica, med njimi

Slavko Prezelj, Stane Nič, Petra Lombar Premru in Josip Ekar o knjigi in o treh desetletjih na preddvorskem odru / Foto: Tina Dokl

Preddvorsko kulturno dogajanje so podpirali tudi župani: na sliki predsednika KS Jože Zorman in Uroš Premru ter nekdanji župan Franc Ekar. / Foto: Tina Dokl

Igralki Francka Rozman in Ančka Rehberger sta zapeli pesem s snemanja dokumentarca Snarjenje na Zaplati. / Foto: Tina Dokl

tudi Kondi Pižorn, edini igralec iz takratne igre Naši ljubi otroci, ki je dejal, da se je na ta oder vselej rad vračal. To ni navaden oder, to je strup, pa je menil dolgoletni vodja igralске skupine Miha Prestor. »Ko te zastrupi, se ne moreš več ločiti od njega,« je dejal Prestor. »Na tale dan (29. novembra) smo imeli vedno premiero. Občutkov ob tem ne more popisati nobena knjiga, čeprav sicer Slavku kapo dol glede pisanja. Na odru smo bili igralci več generacij, a med nami ni bilo razlik. Oder nas je združil. Vedno smo igrali za dobro voljo, deci vina in pol klobase. To nas je držalo skupaj in upam, da nas vedno bo!«

Danica Zavrl Žlebrič

Bašljani so prišli z Gradišča

Tri jesenska arheološka predavanja na temo Gradišče nad Bašljem – pozabljena trdnjava v času Slovanov v organizaciji Zavoda za turizem Preddvor in Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije so v Info center privabila veliko obiskovalcev.

Med domačimi obiskovalci so prevladovali Bašljani, ki so v povezavi z Gradiščem izvedli tudi to, da Bašljani po besedah arheologinje Špele Karo tako rekoč spadajo v višji sloj. Rado Roblek je ob tem podatku dejal: »Saj res pravi, da smo Bašljani malo drugačni.« Arheolog dr. Andrej Gaspari je na prvem predavanju o zaščiti naše dediščine izpostavil Gradišče kot eno izmed petih najpomembnejših arheoloških najdišč v Sloveniji. To bi lahko v prihodnosti postalo največja turistična znamenitost pod Storžičem.

Zadnje raziskovanje je na Gradišču pred 16 leti vodil dr. Timotej Knific iz Narodnega muzeja Slovenije in na površje je ob tem iz prve polovice 9. stoletja v roke arheologov prišlo lepo število dragocenih predmetov. Kot pravi arheologinja Judita Lux, tako številnih in visoko kvalitetnih najdb, kot so te z Gradišča predvsem iz 9. stoletja, na območju današnje Slovenije ni. Arheolog Milan Sagadin predvideva, da je možno, da se je v trdnjavo Gradišče v prvi polovici 9. stoletja umaknilo slovansko plemstvo iz kneževine Carniola, katere središče je bilo v Carniumu, v današnjem Kranju. Vzrok za umik v utrjeno naselbino naj bi nastal zaradi upora proti vladajočim Frankom v času Ljudevita Posavskega. Razmetana pozlačena konjska oprema in žganina kažeta na to, da so Franki trdnjavo napadli z ognjem in mečem. Judita Lux pravi, da nova raziskovanja na Gradišču trenutno niso predvidena. Letos je Zavod za varstvo kulturne dediščine iz Kranja zaščitil del zidu obrambnega stolpa, ki se je razkril, ko se je ob njem zaradi vetra in žleda podrla stoletna smreka. Na vprašanje Jožeta Jagodica iz Bašlja, koliko ljudi naj bi živelo na Gradišču, je Luxova ocenila, da je v najbolj plodovitem obdobju v naselbini živelo okoli 200 ljudi. V tem primeru grobišče, kamor so prebivalci pokopavali svoje rajne, kjerkoli že je, ne more biti povsem neznan. Blaž Roblek iz Bašlja, ki ga je arheološka tematika o Gradišču dodobra navdušila, mogoče lepega dne odkrije ta kraj, saj, kot pravi arheolog Milan Sagadin, so prav

Arheologinja Judita Lux otrokom predstavlja predmete z Gradišča.

domačini tisti, ki v svojem domačem okolju lahko odkrijejo največ. Da je res tako, se strinja tudi Miro Roblek: »Včasih, ko smo bili mladi, nas je zanimala samo prihodnost, zdaj pa vse bolj preteklost.«

Poleg arheoloških predavanj za odrasle so v sklopu spoznavanja Gradišča nad Bašljem na račun prišli tudi otroci. Prizadevni direktorici Zavoda za turizem Preddvor Mirjam Pavlič in njeni sodelavki Heleni Krampf Nikač gre priznanje, da sta na štiri ustvarjalne arheološke delavnice skupaj z Anjo Vintar in Judito Lux privabili veliko število otrok. Med drugim so spoznavali tudi izdelovanje keramike in njeno

krasitev. Z ustvarjalnimi delavnicami se arheologija otrokom najbolj približa in mogoče bo prav ta generacija otrok doživela, da bo Gradišče nad Bašljem po dobrem tisočletju miru v bližnji prihodnosti pred ljudmi spet zaživelo v vsej svoji veličini in slavi! Po vsej tej preddvorski arheološki jeseni pa arheologinja Judita Lux pravi: »Želimo si, da bi lokalna skupnost tudi s pomočjo vključevanja v različne dejavnosti, kot je na primer pot Heritage Route, prepoznala pomen Gradišča in nasploh vse kulturne dediščine, saj je naša skupna in moramo zanjo skrbeti vsi ter z njo seveda ozavestiti pomembnost tega prostora.« **Slavko Prezelj**

V znamenju arheološke dediščine

Jeseni je bil Preddvor v znamenju arheološke dediščine. Zavod za turizem Preddvor je v sodelovanju z Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije in v okviru projekta Cradles of European Culture organiziral serijo treh predavanj. Prvo je bilo oktobra, ko nam je varstvo arheološke dediščine v prostoru – vloga javnosti z vidika področne zakonodaje približal dr. Andrej Gaspari. Novembra nas je v svet arheološkega najdišča Gradišče nad Bašljem v zgodnjerednjeveški Karnioli popeljala dr. Špela Karo.

Decembra pa smo v besedi in sliki Judite Lux izvedeli veliko o poznoantičnih arheoloških najdiščih na Gorenjskem. Z učenci izbirnega predmeta turizem na Osnovni šoli Preddvor pa smo se srečali na več srečanjih in spoznavali povezavo kulturne dediščine in turizma. Tudi

otroci iz Oš Kokra so spoznali Gradišče in povezali v ustvarjanju sodobno tehniko in arheološko najdišče, saj so naredili zanimive etuije za mobilne telefone in jih okrasili z motivi arheoloških najdb.

Zavod za turizem Preddvor pa se je udeležil tudi okrogle mize na temo povezovanja kulturne dediščin in turizma. Udeleženci so bili poleg predstavnikov zavodov za turizem še predstavniki ministrstva za kulturo in predstavniki ZVKDS. Zavod za turizem Preddvor s temi aktivnostmi želi, da se z zavedanjem in vedenjem o pomembnosti arheološkega najdišča med občani Preddvora (in tudi mladino) poudari povezanost turizma in naše dediščine ter njen pomen za naš obstoj in razvoj. Glede na odlično udeležbo in zadovoljstvo udeležencev bomo s podobnimi aktivnostmi nadaljevali. **Mirjam Pavlič**

Bašelj v zibelki Evrope

Utrdba Gradišče nad Bašljem je eno izmed arheoloških najdišč, ki sodijo v zibelko evropske kulture.

Kakšna je povezava Gradišča nad Bašljem s Praškim gradom in obeh s samostanom Montmajour v bližini Merseilla na jugu Francije? Na prvi pogled je ni, a vendarle. Arheološko najdišče Gradišče nad Bašljem je vključeno v pot Heritage Route, ki je del projekta Cradles of European Culture – Francia Media. Ta povezuje deset izbranih najdišč po Evropi, od Nizozemske na severu in vse do Italije in Hrvaške na jugu. Heritage Route se osredotoča predvsem na predstavitev zgodovinskega obdobja zgodnjega srednjega veka in njegov močan vpliv na razvoj in sedanjo podobo Evrope. Pot vodi obiskovalca po posameznih najdiščih, ki s svojim kulturno-zgodovinskim bogastvom predstavljajo osnovo projekta Cradles of European Culture. V to raznoliko družino je, kot zapisano, vključeno tudi arheološko najdišče Gradišče nad Bašljem. Z njim Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Center za preventivno arheologijo, kot vodilni partner sodeluje v tem evropskem projektu, v katerega je sicer vključenih trideset evropskih institucij iz desetih držav, ki delujejo na različnih področjih kulturne dediščine.

Naj razložimo še drugi del imena projekta: Francia Media je zgodovinsko politično območje, ki se je med leti 843 in 1033 kot veličastna dediščina imperija Karla Velikega (768–814) raztezalo v osrednjem delu srednjeveške Evrope. Kraljestvo Francia Media so od Severnega morja do Sredozemlja povezovale pomembne trgovske poti in tako od severa proti jugu omogočale živahno kulturno, ekonomsko in tehnološko izmenjavo. Tu so se srečevali in prepletli romanski, germanski in slovanski svetovi ter obogatili jezikovno in kulturno raznolikost prostora. S poudarjanjem idej, ki so skupne tako zgodnjem srednjemu kot sodobnemu človeku, petletni projekt Cradles of European Culture – Francia Media oživlja te močne vezi z današnjo družbo in z novimi izsledki dopri-

Arheološka predavanja v preddvorskem Info centru so bila vselej dobro obiskana. / Foto: Anja Vintar

naša vrednost tudi z izbranimi najdišči, ki so odigrala pomembno vlogo v času karolinškega in otoskega kraljestva. K boljšemu izvajanju in spodbujanju ideje o enotnosti prostora ter soustvarjanju skupnih evropskih vrednot pripomore kulturno-zgodovinska pot Francia Media Heritage Route, ki povezuje izbrana najdišča tudi z Gradiščem nad Bašljem.

V sodelovanju z Zavodom za turizem Preddvor so strokovnjaki za arheologijo v treh jesenskih mesecih v prostorih Info centra Preddvor pripravili tri predavanja, vsa povezana z najdiščem Gradiščem nad Bašljem v času Slovanov. Tako je v oktobru dr. Andrej Gaspari predaval o varstvu arheološke dediščine v prostoru ter vlogi javnosti z vidika področne zakonodaje, v novembru je dr. Špela Karo predstavila arheološko najdišče Gradišče nad Bašljem v zgodnjem srednjem Karniolu, v začetku decembra pa je arheologinja Judita Lux najdišče umestila

v skupni okvir ostalih poznoantičnih arheoloških najdišč na Gorenjskem.

»Anonimni geograf iz Ravene nam v svojem delu Kozmografija prinaša podobo nekdanje ožje Kranjske, kakršna je bila v prvi polovici 6. stoletja. Omenja deželo Carneola in v nadaljevanju poimensko navede še petindvajset mest, med katerimi na prvo mesto postavi Carnium – današnji Kranj,« je povedala Luxova in se vprašala, ali je bilo tudi Gradišče nad Bašljem eno od teh naselij? V tem delu je namreč omenjena tudi reka Kokra.

V preddvorski občini so doslej odkrili tri višinske poznoantične naselbine, poleg Gradišča še na Sv. Lovrencu in na Sv. Jakobu nad Potočami. Daleč največje in najpomembnejše odkritje je Ajdna nad Potoki, medtem ko v nižini prednjačita Puštal pri Škofiji Loki in seveda mesto Kranj. Posebej z raziskavami zadnjih deset let je gorenjska prestolnica postala eno najpomembnejših arheoloških najdišč za čas pozne antike do srednjega veka. Na predavanju je Judita Lux poslušalcem predstavila posamezna gorenjska najdišča, njihov pomen nekoč in danes, ter najdbe, ki so jih odkrili na vsakem od njih. Ob zaključku večera je poudarila, da danes raziskovalna izkopavanja zavira predvsem pomanjkanje denarja, hkrati pa poudarila, da je v današnji situaciji najbrž boljše, da se sploh ne izkopava, saj bi se kasneje pojavil problem konserviranja najdb, zagotovo pa tudi ustrezne prezentacije najdišča, njegovega skrbnika in upravljavca.

Kot je ob zaključku povedala arheologinja Anja Vintar iz Centra za preventivno arheologijo, bodo v prvi polovici prihodnjega leta v sklopu projekta izdali zgibanko o Gradišču nad Bašljem, marca bodo organizirali manjšo razstavo v Gorenjskem muzeju v Kranju, najverjetneje pa bodo jeseni spet pripravili delavnice za otroke na temo arheologije in Gradišča.

Gradišče nad Bašljem v času arheoloških izkopavanj leta 1998 / Foto: Narodni muzej Slovenije

Amuse bouche za slastni prvi ugriz

Kulinarične dobrote, ki se kdaj pa kdaj lahko znajdejo na domači mizi, so lahko neizmerni vir stalnih gurmanskih gostov, te pa imajo gostinci najraje.

Simpatična dvajsetletna Špela Šavs iz Preddvora, študentka Višje strokovne šole za gostinstvo in turizem Bled, je letos na kuharskih tekmovanjih doma in v tujini dosegla odlične rezultate. Veselje do ustvarjalnega pripravljanja živil je Špela podedovala po očetu Metodu, ki je kar osem let preživel kot kuharski mojster na ladjah, ki so plule po vseh oceanih.

»Izbrance za kuharsko tekmovanje iz naše šole določi mentor Jože Zalar. Letos sem bila na treh velikih tekmovanjih: aprila na kuharskem festivalu Biseri mora na otoku Braču, kjer sem komisiji postregla s tuno s sezamom in lanom, rižoto z mlado špinačo, sotirano zelenjavo in pomarančno omako, za kar sem prejela zlato medaljo. Na oktobrskem gostinsko-turističnem zboru v hotelu Bernardin v Portorožu na tekmovanju Magic box pa sem v kategoriji kuharjev do 23 let prejela bronasto priznanje.«

Špela premore izvrsten občutek za pripravo živil, tako po kombinaciji različnih živil kakor tudi po okusu in aranžiranju pripravljene hrane. To dokazuje tudi srebrna medalja, ki jo je pred mesecem dni prinesla iz Beograda. V beograjskem razkošnem hotelu Crowne Plaza so tekmovali mladi kuharji iz 28 držav. Špela se je pri pripravi štirihodnega menija pridružila Italijanka Noemi in Latvijec Guido. Po ogledu sestavin, ki so jih imeli na voljo, so se morali dogovoriti, kaj bodo skuhal. Soglasno so se odločili za predjed amuse bouche, za vmesno jed so izbrali sorbet, glavna jed je bila piščanec v panko drobtinah, popečen na nizki temperaturi, korenčkov pire, gobova omaka in njoki v drobtinah. Za poživitev so vsemu dodali še sotirano zelenjavo. Dober tek!

»Naša šola je v Beograd poslala deset tekmovalcev. Med vsemi 28 državami smo osvojili največ medalj, in sicer dve zlati, dve srebrni in tri bronaste,« pravi Špela, ki svoje kuharsko znanje nabira tudi v Vili Podvin pri kuharskem mojstru Urošu Štefelinu. Drugo leto se bo vpisala na Visoko šolo za gostinstvo in turizem Bled. Upajmo, da bo Špela s pripravo kuharskih mojstrov in še razveseljevala komisije na različnih tekmovanjih. V domači piceriji Gorski privez pa Špelo lahko povprašate, kaj je to amuse bouche. Naj vam zaupam, da so sestavine slive, pršut in mascarpone. Če vam bo to pripravila Špela, si boste na koncu lahko obliznili še prste. **Slavko Prezelj**

Špela (desno) s sošolko Leo

Kotiček za zdravje Bodimo zdravi

Naravne oblike premagovanja težav počasi, a vztrajno utirajo pot v vsak dom. Včasih so imeli modre, ki so ljudem pomagali pri premagovanju težav. Znanje se je v veliki meri ohranilo in prav je, da se naučimo zopet uporabljati tisto, kar že poznamo, in tudi tisto, kar s pridom uporabljajo stara ljudstva po svetu.

Ljubezen do naravnega zdravljenja me je pripeljala do raziskovanja zdravilnih rastlin, Bachovih cvetov in zvoka s posebnimi terapevtskimi inštrumenti, vse to pa lahko kombiniramo tudi z refleksno masažo stopal.

Spoznavajmo najbolj uporabne Bachove kapljice – Rešilno Zdravilo. Zakaj se imenuje Rešilno?

Predvsem zato, ker jih dejansko uporabimo kot kapljice za prvo pomoč ob raznih čustvenih in duševnih pretresih. Rešujejo nas iz raznih zelo stresnih situacij, kot so razne napetosti, stanja panike, šoka, ob prometnih nesrečah ali raznih drugih neugodah, pred in po operacijah. Prav tako jih zelo koristno uporabljamo tudi pri otrocih, kadar se težko umirijo, so sitni, ne želijo k zobozdravniku, se težko skoncentrirajo ali jih je pogosto strah. Rešilno zdravilo je sestavljeno iz petih cvetnih pripravkov, in sicer so v njem združeni: Češnjelika sliva, Betlehemska zvezda, Nedotika, Popon in Srobot. V kratkem času nas notranje umirijo in nam pomagajo prebroditi težavne situacije umirjeno in z notranjo gotovostjo.

Kadar težave vztrajajo dlje časa, je pa vsekakor smiselno obiskati terapevta, ki vam svetuje vašo osebno mešanico cvetnih pripravkov ali pa se potrudimo sami in si izmed vseh 38 Bachovih kapljic izberemo tiste, ki nam najbolj ustrezajo v danem trenutku. Izbiira je lahko zelo intuitivna ali pa zelo razumska. Kadar uporabljamo intuicijo, je najbolje izbiro prepustiti naši roki in izberemo od tri do pet cvetov. Kadar pa izbiramo z razumom, si najprej preberemo opise vseh cvetov in na koncu se odločimo za tri težave, ki nam takrat delajo največje preglavice in bi jih najprej radi rešili ali vsaj napredovali. Kapljice uravnavajo naše čustveno stanje in nam ga uravnovešajo.

Poznamo cvetove, med katerimi lahko izbiramo v primeru strahov, za različne negotovosti, potem za ljudi, ki nimajo dovolj zanimanja za trenutno situacijo. Nato imamo skupino cvetov za osamljene in za tiste, ki so preobčutljivi za ideje in vplive drugih, ter za malodušne in obupane. Prav tako svoje rešitve najdejo tisti, ki so preveč zaskrbljeni za druge.

Kako so že včasih rekli?

Za vsakega raste rožica. In tudi pri Bachovih cvetovih je tako. Za vsako čustveno stanje obstaja pravi cvet, ki negotovost spremeni v gotovost, strah v zaupanje in osamljenost v prijetno druženje.

Vaša Boginja Zdravja

Prišle so same ženske

Letošnjega prednovoletnega sprejema pri županu občine Preddvor Miranu Zadnikarju se je udeležilo devet žensk, starejših od devetdeset let. Starostnikov od 90 do 99 let je sicer enaindvajset, od tega le dva moška. Na sprejemu pa ni manjkala najstarejša občanka, 99-letna Frančiška Zorman iz Bašlja.

V preteklosti so najstarejše občane obiskovali na njihovih domovih, zadnja leta pa jih vabijo na decembrski sprejem na občino, kjer se imajo priložnost srečati z vrstniki in z njimi morda tudi obuditi spomine na skupna mlada leta. »V občini Preddvor imamo enaindvajset občank in občanov, starih čez devetdeset let. Ne vem, ali njihovi visoki starosti botruje tudi naš dober zrak ali gre za kakšno drugo skrivnost. Upam, da mi bo recept za dolgo življenje danes zaupala

Župan Miran Zadnikar z najstarejšo občanko Frančiško Zorman in Bašlja

Sprejema se je udeležilo devet gostij, starih od 90 do 99 let. Na sliki z županom Miranom Zadnikarjem.

katera od letošnjih gostij,« je dejal župan Miran Zadnikar. Morda kar Frančiška Zorman, Krčeva mama iz Bašlja, ki bo oktobra prihodnje leto dopolnila sto let. Z njo je župan razrezal torto, za prihodnje leto pa obljubil, da bo s stoletnico tudi zaplesal. Tokrat pa na sprejemu niso plesali. Prisluhnili so pesmim ženskega pevskega zbora Društva upokojencev Preddvor Josipine Turnograjske in citrarke Francke Šavs, se skupaj fotografirali, se srečali z nekaj mlajšimi upokojenkami iz skupine za ročna dela Geli-

ke, okušali domačo obaro in žgance iz gostilne Seljak, na koncu pa razrezali torto in prejeli županova darila. V imenu povabljenih se je županu zahvalila Rozina Bogataj.

V občini Preddvor je torej enaindvajset ljudi, starejših od 90 let, med njimi le dva moška. Pet jih je letos dopolnilo 90 let, trije jih imajo 91, sedem 92, trije 93, ena občanka je rojena leta 1920, ena 1916, najstarejša pa leta 1915. Edina moška iz te častitljive družbe sta rojena leta 1921 in 1923. **Danica Zavrl Žlebir**

Še bodo pletle za novorojenčke

Skupina za ročna dela Gelike pri Društvu upokojencev Preddvor je spet podarila copatke za preddvorske novorojenčke.

Vsako leto, ko se na sprejemu na občini družijo najstarejši občani, pridejo tudi Gelike. To so udeleženske skupine za ročna dela pri domačem društvu upokojencev, ki županu vsako leto prinesejo copatke za novorojenčke. Tako dogodek simbolno poveže najstarejšo in najmlajšo generacijo v občini. Copatke potem občina z darilom, ki pripada vsakemu novo rojenemu občanu Preddvora, podarijo staršem, ki pridejo to darilo uveljaviti na občino. V letu 2014 so tako podarili 38 parov copatk (za 16 deklic in 22 dečkov), leto poprej samo 27 (za 8 deklic in 19 dečkov), leta 2012 pa 36 (za 19 deklic in 17 dečkov).

Letos so jih Gelike prinesle 30 parov. Če jih ne bo dovolj, jih bodo še spletle, so obljubile, saj so večjega števila rojstev v občini vsi veseli.

Kot je povedala Tončka Kociper, ki vodi skupino za ročna dela, se sedaj pri tem početu vse leto družijo 15 članic. Nekatere prihajajo tudi iz drugih občin, so zadovoljne domačinke, saj to pomeni, da so na dobrem glasu. Svoje izdelke vsaj dvakrat letno pokažejo na razstavah v domačem kraju, poznajo pa jih tudi drugje. Copatke pa je letos pletlo osem Gelik, so še povedale ob skupnem druženju. **Danica Zavrl Žlebir**

Skupina Gelike je županu letos prinesla 30 parov copatk za preddvorske novorojenčke. / Foto: Primož Pičulin

Lanski jubilej proslavljali letos

Strelsko društvo Preddvor je praznovalo 80 let dela.

V strelskem društvu bi morali svojo 80-letnico obeležiti v letu 2013, a je iz opravičljivih razlogov nismo mogli. Namesto tega smo v letu 2014 praznovali v času občinskega praznika, kar nam je z denarnimi sredstvi omogočil župan Miran Zadnikar in se mu za to najlepše zahvaljujemo. Ob praznovanju smo predstavili svoja številna priznanja, plakete in pokale z državnih prvenstev. V zadnjih desetih letih smo osvojili 27 naslovov državnih prvakov ekipno in posamezno z ZR- in MK-puško.

Za razvoj društva so zaslužni člani, ki že trideset let prostovoljno delajo, in tekmovalci, ki s trenerjem dosegajo dobre uvrstitve. Podelili smo plaketo predsedniku društva Zdravku Žižmond, Mariji Žižmond, Juretu Pelku, Igorju Žižmond, Janetu Pelku in Cirilu Ropretu. Plaketi sta prejela tudi naša člana Mitja Žižmond in Jernej Žižek za osvojeno srebrno medaljo na evropskem mladinskem prvenstvu z MK-puško 60 leže. Priznanja in zahvalo za delo, pomoč in donacije pa so prejeli Srečko Šamperl, Miloš Zupančič in podjetje SCAN, d. o. o. Društvo pa je prejelo plakete in priznanja od povabljenih gostov: Zlato plaketo Strelske zveze Slovenije, plaketo Strelske zveze Gorenjske, plakete sosednjih društev SD Predoslje, SD Škofja Loka in SD Kopačevina Škofja Loka. Dobili smo pa tudi priznanje Občine Preddvor.

Organizirali smo dan odprtih vrat na strelišču, kjer so si obiskovalci lahko ogledali najnovejše naprave, med njimi računalniško vodene

elektronske tarče za še bolj natančno merjenje zadetkov na desetinko kroga, kjer se tudi desetinke seštevajo na končni rezultat. Tako je bilo treba te novosti v letošnjem letu osvojiti in se prilagoditi novim prikazom rezultatov.

Naše društvo je z doseženimi cilji v letu 2013/2014 zadovoljno. Članska ekipa je z zračno puško v II. Državni ligi osvojilo 1. mesto, posamezno Nejc Podjed 2. mesto, Luka Podjed 4. mesto in Mitja Žižmond 10. mesto. V Mladinski državni ligi je Luka Podjed na 16. mestu. Na regijskem prvenstvu so dosegli ekipno drugo mesto, posamezno pa 4., 9., 11. in 18. mesto. Luka Podjed je v mladinski konkurenci zasedel 2. mesto. Na 23. državnem prvenstvu z zračno puško so bili člani ekipno na 12. mestu, mladinec Luka Podjed na 4. mestu. Najmlajši so nastopali v Gorenjski strelski ligi: pionir Krištof Medja (8. mesto), mlajša pionirja Markus Grum (7. mesto) in Aleksander Lokatelj (10. mesto). Z MK-puško so na regijskem prvenstvu osvojili: član Nejc Podjed 1. mesto, Domen Fink 4. mesto, mladinec Luka Podjed 3. mesto in pionir Markus Grum 8. mesto. Na 24. DP z MK-puško so bili člani ekipno na 2. mestu. Dva naša člana sta se uvrstila v finale, Mitja Žižmond je osvojil 4. mesto, Jernej Žižek 7. mesto in Nejc Podjed 14. mesto. Član Mitja Žižmond je bil tudi na mednarodnih tekmah Grand Prix v Plznu, svetovnem pokalu v Minchnu in svetovnem pokalu na Pragerskem. Z rezultati je bil zadovoljen, saj je sledil ostalim

Preddvorski strelci s svojimi odličji

našim reprezentantom.

Naše strelsko leto 2014/2015 se je začelo septembra. Že na začetku nam je bil onemogočen dostop na strelišče v Kranju in smo morali zaprositi SD Predoslje, da nam omogoči treninge na njihovem strelišču.

Naša največja želja je, da bi imeli v občini Preddvor prostore, ki bi

jih lahko uporabljali, in strelske naprave, primerne razvoju v strelskem športu.

VSEM ČLANOM DRUŠTVA, OBČANOM IN OBČANKAM ŽELIMO LEPE BOŽIČNE IN NOVOLETNE PRAZNIKE TER ZADOVOLJSTVA IN MIRU V NOVEM LETU 2015.

Marija Žižmond

POGREBNIK, d. o. o.

Pogrebne storitve,
Dvorje 13, 4207 Cerklje

Tel.: 04/25-21-424,
GSM: 041 624 685 ali
070 443 902

pogrebnik@siol.net ali
darkojeric72@gmail.com

Pogrebno podjetje Pogrebnik, d. o. o. obvešča, da lahko svoje storitve opravlja tudi v krajih **Šenčur, Cerklje, Šenturška Gora, Sp. Brnik, Lahovče, Komenda, Stranje, Selo pri Kamniku, Šmartno v Tuhinju, Zg. Tuhinj, Gozd nad Kamnikom, Preddvor, Kokra, Jezersko, Trboje, Olševik, Trstenik, Goriče, Kokrica in Predoslje.**

Ob boleči izgubi vaših najdražjih smo vam v pomoč s prijazno besedo tolažbe in pogrebniimi storitvami, opravljenimi z največjo pieteto.

Kmetija pr Zulc

Na kmetiji Pr' Žulc z mlinom na kamen meljemo domača žita. Nudimo vam domačo ajdovo, pirino, koruzno, rženo in pšenično moko.

Imamo tudi polnovredni pšenični, pirin in koruzni zdrob. Na voljo je tudi domača prosena in ajdova kaša.

Želimo vam vesel božič ter srečno in uspešno novo leto!

Marjan Valjavec, nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji,
Srednja Bela 21, 4205 Preddvor,
031/694 225, mvaljavec@siol.net

www.kmetija-zulc.si

Obisk v Goriških brdih

Člani Turističnega društva Kokra smo na Martinovo soboto obiskali Goriška brda. Prvi postanek je bil na Sabotinu, ki se dviguje nad Brdi in dolino Soče, kjer smo prisluhnili lokalnemu vodiču Borisu, ki nam je med drugim govoril o bitkah na soški fronti, ki so potekale tudi na pobočjih Sabotina. Sprehodili smo se skozi muzej in si ogledali vojaške kaverne. Sledila je vožnja v Brda, v vas Vedrijan, kjer smo v oljarstvu Drnovšček poizkušali različna oljčna olja, domačo figovo marmelado, domače sadje in sir. Po hudi zimi in pozebi leta 1929 so italijanski oblastniki v tistih krajih ukazali izrjaviti oljčna drevesa in odlični oljčni les uporabljati za pripravo oglja! Z namenom oživljanja oljkarstva so pred 16 leti v teh krajih ustanovili Društvo oljkarjev Brda in od takrat se oljarstvo skokovito vzpenja. Trenutno je v Brdih okrog 200 hektarjev zemljišč zasajenih z oljkami, oljarstvo pa je bistveno za turistični razvoj Goriških brd. V vasi Gradno smo se nato skozi najstarejši oljčni nasad sprehodili do cerkve sv. Jurija, ki hrani križev pot slikarja Zorana Mušiča in poslikave Lojzeta Spacala. Sledil je ogled priznane vinske kleti Ščurek in pokušina lokalnih vin. Za zaključek smo obiskali vas Šmartno, ki je obdana z obzidjem in utrjena z obrambnimi stolpi. Nekoč so imeli tu posesti goriški grofje. Hiše v jedru so strnjene okrog cerkve sv. Martina, po kateri je vas tudi dobila ime in zavetnika. Martinovo je najlepši jesenski praznik in v vinorodnih Brdih ena naj-

lepših priložnosti za prijetno druženje in okušanje jesenskih dobrot. Nekdaj čas poganskih zahvalnih daritev in pojedini, danes pa pisan preplet doživetja barv, vonjev in okusov, še posebej tistih, povezanih z vinom. Vinsko trto so v Brdih gojili že od nekdanj. Najbolj znana bela briška vina so: rebula, tokaj, beli pinot, sivi pinot, chardonnay in sauvignon, med rdečimi pa merlot in cabernet sauvignon.

Naj v zaključku pohvalim pridne Brice, ki obdelujejo prav vsak kotiček na strmih pobočjih. Z združevanjem ljubezni do zemlje in znanja se trudijo z oživljanjem podeželja ter razvojem turizma. Spodbudno je sodelovanje mladih Bricev, katerih moto za njihove pridelke je »iz vrta naravnost na mizo«. So lep vzgled in navdih za kakšno novo idejo na temo turizma.

Marta Povšnar

Kavarna
Slaščičarna

MEDENI VRT
gostinstvo David Štrajhar s.p.
Pipanova cesta 57, 4208 Šenčur
tel.: 040 419 425

Vse dobro v letu 2015

sp-avto
prodaja • odkup • prepis vozil • rent a car

SP AVTO, d. o. o., Zg. Bela 76,
4205 Preddvor
info@spavto.si,
www.spavto.si
Sebastjan Prestor
Gsm: 041 614 466,
Tel., faks: 059 950 288

FRANŠIZNA SKUPINA

Računovodske in knjigovodske storitve
Poslovno in davčno svetovanje

Mlakarjeva ulica 76, 4208 Šenčur
Tel.: 04/279 10 00, faks: 04/279 10 30, www.sconto.si

Pasji salon Bela
Lucija Mali, s. p., Potoče 1a, 4205 Preddvor

Ponujamo vam:

- 🐾 razčesavanje 🐾 striženje 🐾 trimanje
- 🐾 kopanje 🐾 nego oči, ušes in krempljev
- 🐾 celotno nego

Delovni čas po dogovoru. Naročanje na: 041/692 770

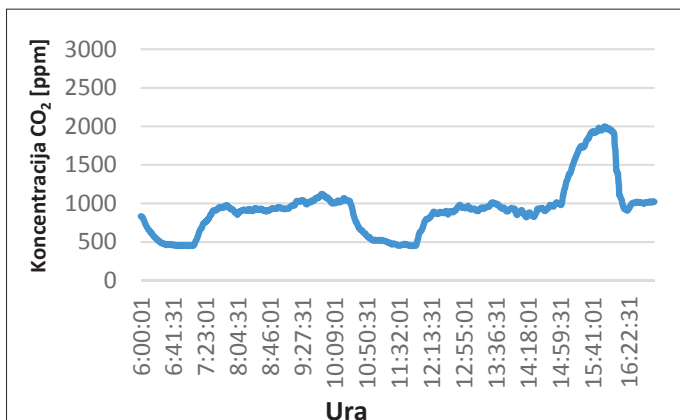
Prezračevanje v vrtcu Storžek

Rezultati meritev v vrtcu Storžek kažejo, da zaradi tesnega in energetsko učinkovitega ovoja porabi šestkrat manj energije za ogrevanje prostorov kot povprečen slovenski vrtec, poleg tega pa zagotavlja tudi stalno svež zrak v igralnicah.

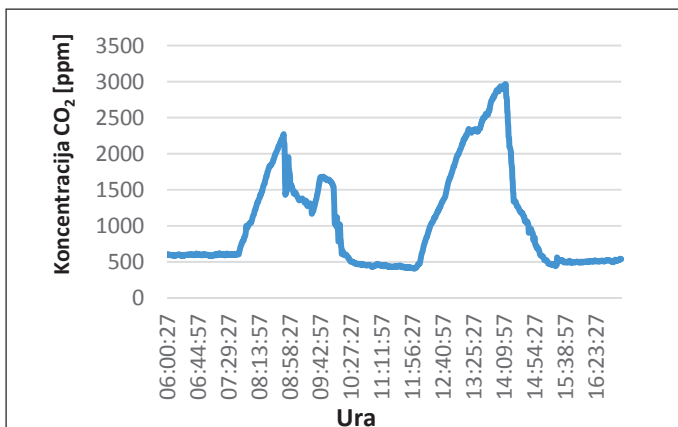
Dobro počutje in sposobnost koncentracije za delo v notranjih prostorih sta odvisna od mnogih dejavnikov, med katerimi je ključnega pomena tudi svež zrak. V prostorih, kot so šole

in vrtci, je koncentracija ljudi glede na prostorno prostora velika. Tu je navadno najbolj problematična povišana koncentracija ogljikovega dioksida (CO₂), ki ga izločamo predvsem lju-

dje z dihanjem. Z analizami koncentracije CO₂ v vrtcih, šolah in ostalih objektih so se ukvarjali avtorji številnih člankov, ki se strinjajo, da koncentracija CO₂ vpliva na zbranost otrok,

Slika levo: Koncentracija CO₂ čez dan v vrtcu Storžek z mehanskim prezračevanjem.

Slika desno: Koncentracija CO₂ čez dan v primerljivem vrtcu z naravnim prezračevanjem.

VERNALIS

poslovno svetovanje, nepremičnine in računovodstvo d.o.o.
Belska cesta 5, 4205 Preddvor

- storitve v prometu z nepremičninami
- leasing avtomobilov
- vodenje računovodstva za podjetja
- davčno svetovanje

T + 386 (0)70 134 758
E info@vernalis.si
W <http://www.vernalis.si/>

PRENOVE NA KLJUČ
(kuhinje, kopalnice, mansarde,
pisarne in drugi prostori)

prenovljamo s srcem

KOMPOZITA d.o.o.
Belska cesta 5
4205 Preddvor
www.kompozita.si

Kontakt:
Gregor Zorec
040 303 706
info@kompozita.si

Dom na Sv. Lovrencu

Odprto: sobote, nedelje in med prazniki, ostale dni po dogovoru

Telefon: 031 322 193

Vsem obiskovalcem se zahvaljujemo za obisk in Vam želimo vesel božič in srečno novo leto 2015.

Odprto tudi na **SILVESTROVO!**

Tel.: 031 322 193

Kordež
Gregor Kordež s.p.

BIOMASA KORDEŽ:

- izdelava sekancev
- transport biomase
- prodaja lesenih sekancev
- urejanje lokacij po sečnji
- odkup lesenih sekancev
- zbiranje in odkup vejevja

031 / 652 608 <http://www.g-k.si>

sposobnost reševanja nalog in celo na število ur izostanka od pouka. Dopusne koncentracije CO2 predpisujejo standardi, ki definirajo mejne vrednosti med 650 in 1600 ppm (ppm – ang. Parts Per Million).

Koncentracijo CO2 smo merili v učilnicah v pasivnem Vrtcu Storžek Preddvor, ki ima vgrajeno centralno prezračevalno napravo z rekuperacijo, in podobnem vrtcu, ki se prezračuje z naravnim prezračevanjem (odpiranje oken). Rezultati meritev so vidni v spodnjih dveh diagramih. Iz izvedenih meritev je razvidno, da koncentracija CO2 v vrtcu z naravnim prezračevanjem zelo niha in doseže vrednosti do 3000 ppm. To negativno vpliva na

zbranost ljudi, sposobnost učenja in reševanja nalog. V vrtcih in šolah, kjer ni vgrajenih mehanskih prezračevalnih naprav, bi bilo treba prezračevati prostore najmanj enkrat vsako uro, z odpiranjem oken in vrat na stežaj vsaj pet minut. To pa na žalost pomeni tudi precejšnjo izgubo toplote v ogrevalni sezoni in kratkotrajno nizke temperature v prostorih. V Vrtcu Storžek je bila izmerjena koncentracija CO2 do 15. ure okoli 1000 ppm, kar ustreza tudi strožjim standardom. Do preseženih vrednosti pride za kratek čas le v zbirni igralnici po 15.30 zaradi zaustavitve prezračevalnega sistema. To se je uredilo s spremembo urnika prezračevanja.

Rezultati meritev kažejo, da so sistemi mehanskega prezračevanja v prostorih, kjer je gostota ljudi velika, zelo koristni. Pozdravljamo odločitev Občine Preddvor, ki se je odločila za izvedbo vrtca, ki zaradi tesnega in energetskega učinkovitega ovoja porabi šestkrat manj energije za ogrevanje prostorov kot povprečen slovenski vrtec, poleg tega pa zagotavlja tudi stalno svež zrak v igralnicah. S tem je bil narejen korak v pravo smer tako pri učinkoviti rabi energije kot tudi zagotavljanju udobne bivalne klime otrok in zaposlenih v Vrtcu Storžek.

Staš Kos, univ. dipl. inž. str.
Lokalna energetska agencija Gorenjske

GEODETSKE STORITVE

Matjaž Tičar, s. p.
GSM: 041 338 038

www.geodetske-storitve.com

KERŽAN®
AVTOSERVIS
PREDDVOR
041/635 043

- CENITVE IN POPRAVILA ZA ZAVAROVALNICE
- KLEPARSTVO
- LIČARSTVO
- MEHANIKA
- NADOMESTNA VOZILA

Srečno vožnjo 2015!

VIZIO

masaža in športne storitve

Miha Vizjak s. p.,
Belska cesta 59, Preddvor
Tel.: 041 855 435
E: miha.vizjak@gmail.com

Želite biti zdravi, vitalni in brez bolečin tudi v hladni polovici leta?
V studiu VIZIO sem pripravil program po vaši meri:

- **terapevtska masaža** (močne masažne tehnike, izjemno učinkovite pri raznovrstnih težavah s hrbtenico, sklepi, mišicami, srcem in ožiljem, glavoboli, vrtoglavico, visokim tlakom, karpalnimi kanalom, išiasom, hernijo, artrozami, revmo, osteoporozo, zatekanjem rok in nog, hormonskimi motnjami, pri poklicnih boleznih, športnih poškodbah)
- **refleksna masaža** (s stimulacijo refleksnih točk po vsem telesu in energijskimi tehnikami za večjo vitalnost in trdno psihofizično zdravje – za odpravljanje stresa, trden spanec, boljši spomin, izboljšanje prebave, krepitev odpornosti) → *izvaja se lahko tudi skozi oblačila!*
- **sprostitvena masaža** (blagodejna masaža za umiritev, sprostitvev in boljše počutje)
- **nordijska hoja in tek na smučeh** (za dobro pripravljenost in razgibanost v zimskem času → vadbe in tečaji za posameznike in skupine)

Ujemite posebno priložnost in presenetite vaše najdražje z **DARILNIM BONOM** za masažo ali storitev po želji!

V novem letu 2015

vam želim **DOBREGA ZDRAVJA!**

NOVO

Za prave smučarje!
Obiščite nas v PE Britof 240
ali na spletu
www.bucan.si
kupen za 10% popust

04 23 43 840

Komunala Kranj

V akciji zbrali več kot 100 ton nevarnih odpadkov

V mesecu oktobru smo tudi na območju občine Preddvor zbirali nevarne odpadke s posebno mobilno postajo. Brezplačno ste lahko oddali različne vrste nevarnih odpadkov. Akcija je potekala na območju vseh občin, kjer smo izvajalci javne službe ravnanja z odpadki. **Na območju občine Preddvor se vas je akcije udeležilo 122, oddali ste nekaj manj kot dve toni nevarnih odpadkov.**

Nevarne odpadke lahko oddate tudi med letom, in sicer v času odprtja zbirnega centra Tenetiše. V centru odpadke sprejemamo v zimskem času od ponedeljka do petka med 12. in 18. uro in ob sobotah med 8. in 12. uro.

Med nevarne odpadke sodijo odpadna zdravila, pralna in kozmetična sredstva, ki vsebujejo nevarne snovi, barve, laki, topila, lepila, škropiva, pesticidi, razne kemikalije, spreji, odpadno jedilno in motorno olje, masti, hladilna tekočina, akumulatorji, baterije, tonerji, neonske cevi ... Mednje sodi tudi embalaža, v kateri je bil izdelek z nevarnimi snovmi (embalaža barve, kemikalij ...)

Na izdelku preverite, ali vsebuje nevarne snovi. Bodite pozorni na različna opozorila in navodila v obliki grafičnih simbolov: vnetljivo, zdravju škodljivo, eksplozivno, oksidativno, okolju škodljivo, strupeno, jedko.

Hvala, ker boste omogočili, da bodo nevarni odpadki končali na varnem.

Uvedba e-računov in računov na elektronski naslov

Z novim letom bomo nudili možnost pošiljanja računov za komunalne storitve v obliki e-računov ali računov na vaš elektronski naslov. Obe obliki enakovredno nadomeščata račun v papirni obliki, kar

pomeni do okolja prijaznejše poslovanje. Namesto klasičnega papirnega računa po navadni pošti se torej lahko odločite za prejemanje računov v svojo spletno banko ali elektronski naslov.

Na prejemanje e-računov za komunalne storitve se prijavite neposredno v vaši spletni banki. Če pa želite prejemati račun v obliki pdf. na elektronski naslov, nam to sporočite na info@komunala-kranj.si.

Se zvezdice iskrijo,
naj nas temne misli zapustijo,
za srečo, zdravje,
veselje in toplino ...

Čisto je lepo.

Srečno 2015

Komunala Kranj

Končujemo razgibano leto

Konec lanskega in začetek letošnjega leta so zaznamovale vremenske nevšečnosti (vihar in žled), ki so povzročile veliko škodo tudi na širšem območju nogometnega igrišča Za žago.

Sanacije smo se lotili načrtno in z obilo prostovoljnega dela naredili še korak naprej, saj smo s pridobitvijo tople vode in izgradnjo lične ograje okrog igrišča zadostili tudi pogojem za nastopanje članov v enotni gorenjski ligi.

Kljub našim željam, da bi se okrepili z mlajšimi igralci, se kadrovska zasedba članske ekipe v primerjavi s preteklo sezono ni veliko spremenila, saj se je večina mladincev odločila, da bo nastopala za Visoko, kjer so pogoji za vadbo in tekmovanje neprimerno boljši. Vseeno smo pogumno stopili v sezono in s tremi remiji in zmago v zadnjem krogu jesenski del sezone končali v drugem delu lestvice. Bolje kaže v mlajših kategorijah, kjer si mladinska ekipa deli prvo mesto, druge ekipe pa so povsem konkurenčne moštvenim nasprotnikom iz večjih klubov. Trenutno med tednom treniramo v telovadnici Osnovne šole Matije Valjavca v Preddvoru, ob koncih tedna pa igramo zimsko ligo v Šenčurju.

Poleg rednega ligaškega tekmovanja nam je letos uspelo izpeljati tudi vse začrtane prireditve: najprej že šesti smučarski tečaj za osnovnošolske otroke, prvomajsko kresovanje, zaključek sezone za mlajše kategorije, srečanje nogometnih generacij STARI : MLADI, prvenstvo Občine Preddvor v malem nogometu, pomoč pri oratoriju ter nogometni kamp D7 med poletnimi počitnicami. Sedaj se pripravljamo na organizacijo sedmega smučarskega in deskarskega tečaja med zimskimi počitnicami od 23. do 27. februarja 2015 v Kranjski Gori.

Informativne prijave že sprejemamo, uradne pa začnemo po novem letu. Podrobnosti bodo objavljene tudi na naši spletni strani www.sd-preddvor.si!

Aprila smo od ministrstva za izobraževanje, znanost in šport prejeli odločbo, s katero se našemu Športnemu društvu Preddvor za nedoločen čas podeljuje status društva, ki deluje v javnem interesu na področju športa. Za pridobitev tega statusa smo se pripravljali že dalj časa in ga letos dokončno pridobili. Nekaj od pomembnejših stvari, ki jih takšen status omogoča, je možnost za brezplačni najem prostorov v lasti Občine Preddvor in uvrstitev na seznam upravičencev do donacij iz naslova dohodnine za prihodnja leta. To lahko za naprej pomeni tudi pomemben vir dohodka za izboljšanje pogojev delovanja društva. Vabljeni torej, da nas v naslednjem letu podprete tudi v tem z izpolnjeno izjavo o namenitvi dela dohodnine za donacije.

Kot kaže, je gradnja primarnega voda kanalizacije mimo nogometnega igrišča zaključena. Opravljena dela ne ovirajo aktivnosti ob in na igrišču, pričakujemo pa, da bosta izvajalec in investitor poskrbela tudi za zaključna dela na dovozni poti in parkirišču, kjer so še ostale vidne posledice uporabe težke mehanizacije in posega v prostor. Kljub opozorilom o previsoki izgradnji črpališča nam ni nihče prisluhnil, čeprav sedaj meteorna voda, ki bi morala odtekat v Kokro, zalije prostor pred garderobami in proti igrišču. Letos, ko je bilo dežja res obilo,

je bilo to zelo moteče. Zgodilo se je tudi, da se je črpališče že zamašilo in so fekalne vode iz bližnjega jaška udarile na površje ...

V oktobru so potekale tudi volitve župana in občinskih svetnikov. Kandidati so na predvolilnih soočenjih zelo izpostavljali vse »uspešne« projekte iz preteklosti, mi pa smo predvsem poudarili, da se na področju športne infrastrukture v zadnjih dvajsetih letih ni naredilo praktično ničesar, tako da nam mladi uhajajo v druge, športu bolj prijazne in urejene občine. Obljubljeno nam je bilo, da bo tokrat drugače in da bo s sprejetjem občinskega prostorskega načrta tudi to področje dobilo višjo prioriteto. Upamo, da ne bo spet ostalo pri predvolilnih obljubah ...

Tako gremo v novo leto spet polni optimizma in vsem želimo vesel božič in srečno, zdravo ter športa polno novo leto 2015!

Marjan Bogataj

Spet bo smučarski tečaj

Športno društvo Preddvor med zimskimi počitnicami (od 23. do 27. februarja) spet organizira smučarski tečaj. Prijave (do zapolnitve prostih mest) in dodatne informacije dobite na naslovih: bogataj.marjan@gmail.com (041/519-116), slavko.bogataj@siol.net (041/334-202), www.sd-preddvor.si.

Nogometni krožek s trenerjem Davidom Golobom

vencelj

Računovodski servis, davčno in poslovno svetovanje
Belska cesta 15, 4205 Preddvor
E: info@vencelj.si, I: www.vencelj.si, T: 04/2559-500

Skrbi za računovodstvo in davke preložite na naša ramena, saj vodimo poslovne knjige in davčno svetujemo samostojnim podjetnikom, zasebnikom, d. o. o.-jem, društvom, zavodom, političnim strankam, zadrugam, ustanovam, kmetom in drugim davčnim zavezancem.

AKCIJA ZA NOVE KIENTE
BREZPLAČNO uvodno izobraževanje
BREZPLAČNI prevzem računovodstva
BREZPLAČNO oglaševanje na spletni strani

1990 **25** LET 2015

Spremljajte nas na www.vencelj.si.
»Vodimo vas varno mimo davčnih čeri.«

SREČNO 2015

PICERIJA GORSKI PRIVEZ

**OGNJIŠČE TOPLO NAJ VAS GREJE,
KO BOŽIČ BOSTE PRAZNOVALI,
NAJ PRAZNIK SREČO V VAS ZASEJE,
Z NJO NOVO POT SI BOSTE TLAKOVALI.**

**VSEM OBČANOM IN OBČANKAM
SE NAJLEPŠE ZAHVALJUJEMO ZA OBISK
IN VAM ŽELIMO VESEL BOŽIČ TER SREČNO,
PREDVSEM PA ZDRAVO NOVO LETO 2015.**

KOLEKTIV PICERIJE GORSKI PRIVEZ

FICERIA GORSKI PRIVEZ d.o.o. - Družba s 1. redstvom

SKUPAJ DO BOLJŠE VODOOSKRBE

Ultrafiltracija Bašelj je pripravljena za tehnični pregled

Laguna ob objektu

Poleg vodohrana Zeleni hrib v okviru projekta Oskrba s pitno vodo na območju Zgornje Save - 3. sklop gradimo tudi novo vodarno - Ultrafiltracijo Bašelj. Gre za povsem nov zidani objekt, v katerem bo poleg ustrezne tehnologije še vodohran s prostornino 200 m³ in 100 m³ velik bazen za navtralizacijo odpadnih vod z manjšim bazenom za prejem pralnih vod in razbremenitev pretoka na laguni. Ob novi stavbi, ki je v preteklih tednih dobila tudi lepšo zunanjo podobo, je trenutno v izgradnji še laguna za posedanje odpadnih voda od pranja membran, od koder se bo voda s prelivom iztekala v vodotok.

Tehnološka oprema v notranjosti objekta

Dela na Ultrafiltraciji so v večji meri zaključena in objekt je že pripravljen za tehnični pregled, ki bo izveden v prihodnjih tednih.

Veseli smo, da projekt uspešno peljemo proti koncu, hkrati pa se zahvaljujem vsem, ki nas s svojimi spodbudami, predvsem pa s sodelovanjem in razumevanjem spremljate na tej pomembni nalogi.

Izvajanje zunanje ureditve in dostopne ceste za objekt

Operacijo delno financira Evropska unija, in sicer iz Kohezijskega sklada. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete: »Varstvo okolja - področje voda«; prednostne usmeritve: »Oskrba s pitno vodo«.

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Kohezijski sklad

OPERACIJO DELNO FINANCIRA
REPUBLIKA SLOVENIJA